OFFICIA PROPRIA
PATRONORUM
REGNI POLONIÆ.

PER

R. STANISLAVM SOKOŁOVIVM
Serenissimi olim STEPHANI Poloniæ Regis Theologum, Canonicum Cracoviensem ex mandato Synodi Petricoviensis.

CONSCRIPTA.

Auctoritate Illustrissimi Cardinalis
GEORGII RADZIVILI
Episcopi Cracoviensis,

EDITA.

Iuxta ritum
Breviarij Monastici pro omnibus sub Regula S. P. BENEDICTI *militantibus*
ACCOMMODATA.

CRACOVIÆ Typis IACOBI MATYASKIEWICZ S. R. M. Typographi. Anno Domini 1721.

KALENDARIUM PATRONORUM REGNI POLONIÆ.

FEBRUARII.

6. DOrotheæ, Virginis & Martyris *duplex.*

MARTII.

1. ALbini Confessoris & Pontificis *duplex* in diœcesi Gnesnensi *cum comm.* Feriæ, si occurrat in Quadrag.

5. Translatio S. Venceslai mart. *duplex cum comm.* Feriæ.

10. Cyrilli & Methodij Pont. & Conf. *semidupl.* in diœcesi Gnesnensi fuit heri.

17. Gertrudis Virginis *semidupl.* in diœcesi Gnesnensi.

APRILIS.

23. ADalberti Episcopi & martyris *duplex.*

MAII.

2. AThanasij Episc. & Conf. *duplex cum commem.* S. Sigismundi Regis & mart. & 12. lectione.

4. Floriani militis & martyris. *duplex.*

8. Stanislai Episcopi & martyr. *duplex.*

IULII.

13. MArgaritæ Virginis & martyris *duplex.*

15. Divisionis Apostolorum. *duplex.*

16. Andreæ & Benedicti Polonorum martyrum. *duplex.*

AUGUSTI.

HYacinthi Confessoris *duplex cum commemoratione* Octavæ Assumptionis B. M. V. Dominica proxima post festum Assumption: B. M. V.

Translatio S. Casimiri Confessoris. *duplex.* Dominica prima post Octavam Assumpt. B. M. V.

SEPTEMBRIS.

27. TRanslatio S. Stanislai. *duplex.*

28. Venceslai martyris. *duplex.*

OCTOBRIS.

10. OFficium Gratiarum actionis pro Victoria ex Turcis obtenta.

15. Heduigis viduæ. *duplex.*

20. Translatio S. Adalberti. *duplex.*

21. Vrsulæ & sociarũ eius mart *duplex.*

NOVEMBRIS.

12. BEnedicti, Ioannis, Matthæi, Isaaci atque Christini fratrũ martyrum. *duplex.*

19. Elisabeth viduæ. *duplex cum comm.* S. Pontiani Papæ & mart. & 12 lectione. Stanislai Kostka Confess. *duplex.* Dominica proxima post XXIII. Novẽb.

DECEMBRIS.

4. BArbaræ Virginis & martyris. *duplex.*

OFFI-

OFFICIA PROPRIA PATRONORVM REGNI POLONIÆ.

DIE VI. FEBRVARII.

Sanctæ Dorotheæ Virginis & Martyris. Duplex.

ORATIO.

INdulgentiam nobis, quæsumus Domine, B. Dorothea Virgo & Martyr imploret: quę tibi grata semper extitit & merito castitatis, & tuæ professione virtûtis. Per Dominum nostrum.

In primo Nocturno Lectiones de scriptura occurrente.

In secundo Nocturno,

Lectio V.

DOrothea Virgo, in Cęsaréa Cappadocię propter Christi confessionē ab Apricio illiûs Provinciæ Pręfécto comprehensa, Cristæ & Callistæ sorόribus, quæ à fide defécerant, trádita est, ut eam à proposito removérent. Sed ipsa eas reduxit ad fidem, propter quam in cuppam missæ & incensæ sunt; Dorotheam veró iussit Præses in catasta levari, quæ dixit ad illum; nunquam in tota vita mea sic lætata sum, sicut hódié, tum ad eius látera lámpades ardéntes apponi, deinde faciem diutissimé cædi, tandem caput gládio pércuti imperat. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

EA porró cum deducerétur ad supplicium dicente, grátias tibi amátor animarum, qui me ad paradisum tuum vocasti, Theophilus quidam Præsidis advocatus irridens. Eia tu inquit Sponsa Christi, mitte mihi de paradiso Spōsi tui mala, aut rosas; & Dorothea respôndit: planè ita fáciam. ℟. Dilexisti.

Lectio VII.

CVm ante ictum bréviter precâri permissa esset; pulchra spécie puer ante eam appáruit, ferens in orário tria mála, & tres rosas. cui illa ait, obsecro te, ut feras ea Theòphilo: Et mox gládio percússa perréxit ad Christum. ℟. Afferentur Regi.

Lectio VIII.

IGitur Theóphilus irridens promissionem sanctæ Dorotheæ sodálibus narraret, ecce puer ante eum cum orário, in quo ferens tria mala magnifica, & tres rosas elegantissimas; dixit ei: En sicut peténti promisit virgo sacratissima Dorothéa, transmisit hæc tibi, de paradiso sponsi sui. Tum Theóphilus stupens, quod esset Februàrius, & gelu cuncta rigérent, ea accêpit, atque acclamávit. Verè Deus Christus est: sicquę palam fidem Christi professus, gravissimum quoque pro ea martyrium strenuê pértulit. ℟. Prudentes virgines.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Simile eſt regnum cœlorum theſauro. *ut in communi nec virginis nec martyris.*

DIE I. MARTII.

In Gneſnenſi diœceſi S. Albini Confeſ. &c. & Pontif. Dupl.

ORATIO.

VOtiva, quæſumus Domine, nos Beati Albini Confeſſôris tui atq; Pontificis natalitia reſtaurent, & ad omne bonum tua gratia faciant propenſiores. Per Dominum noſtrum.

Lectio V.

BEatus Albinus in venética regiône Galliæ, Océano Británnico finitima, natus eſt. Adoléſcens pietatis, & religiônis amôre feruens, relictis paréntibus, in Cincillacenſe cœnobium ſe contulit, vitamque ibi monáſticam proféſſus eſt. In Abbatis ſui miniſterio ruri maxima tempeſtate aliquándo depréhenſus, ſub tectum cuiuſdam caſæ confugit: quod cum undique perflúeret, ceteris qui ádérant, madefactis omnibus, ſolum Albínum ne gutta quidem ulla plúviæ attigit. ℞. Inveni David.

Lectio VI.

ABbatis deinde officio egrégie vigintiquinque anniś functus eſt. Cuius virtùtibus permötus Andegavi populus, dum páſtôre interim orbatus eſſet, unánimi eum conſenſu elegit Epiſcopum. ℞. Poſui adiutorium.

Lectio VII.

QVem honôrem conſecûtus, totum ſe in alendis paupéribus, viſitándis ægris, inópibus defendéndis, redimendiſque captivis, dedit. In quo pietâtis occupatus ſtudio, apud Seginam vicum adoleſcentem mortuum, Malabándum nòmine, revocavit ad vitam: Maurilio Civi cæco viſum reſtituit: aliaque multa ſtupénda operatus eſt. ut mérito apud Hildebertum Regem Oſtrogothôrum in maximo eſſet prétio. ℞. Iſte eſt qui ante.

Lectio VIII.

ANnis viginti vel plúribus in Epiſcopali cura exactis, denique cum impleſſet annôrum octoginta ætatis númerum viribus córporis deſtitûtus, ſpiritum Deo réddidit. Cuius ſepúlchrum pòſtea, præſertim in tranſlatiône córporis, multis miraculis Deus illuſtravit, duôbus cæcis viſu réddito, tribus paralyticis ſanitati reſtitûtis. Vixit eodem témpore, quo Sanctus Cæſárius Arelaténſis Epiſcopus, cùm Oſtrogóthi magnam Gálliæ partem obtinérent. ℞. Iuſtum deduxit.

In iij. Noct: Homilia in Evang. Homo quidam. 12. *lect. de fer.*

DIE V. MARTII.

Tranſlatio S. Venceſlai martyris. Duplex. cum commem: feriæ.

Omnia de communi unius martyris, præter hæc quæ aſsignantur.

ORATIO.

DEus, qui Beati Venceſlái nobilitatem in meliórem mutáſti dignitâtem, & eum per martyrij palmam ad cœleſtem perduxiſti glóriam: eius précibus nos, quæſumus, ab omni adverſitate libera, & ætérnæ beatitudinis côncede pérfrui glória. Per Dominum.

Lecti-

Lectiones primi Nocturni. Fratres, debitores sumus. *de comm: plurimorum Mart.*

In secundo Nocturno.

Lectio V.

VEnceslâus Dux & Martyr Bóèmiæ, patre Christiáno Borzivóio, Princìpe Bóèmiæ, & Matre Drahomira gentili natus, ad educandum àviæ féminæ Sanctæ Ludimilæ a patre traditus, ab ea sic in omni pietate & vitæ integritate institûtus est: ut primam virginitatem, eam quam ex utero matris suæ exportavit, perpétuo conservaret: cuius custodes álias amplíssimas virtútes, charitatem, humilitatem, modestiam, verecùndiam, & orándi perseverantiam adiunxérat. Cui eidem áviæ, tanti viri alùmnę, pater eius móriens, omnem gubernationem regni commisit, cum Venceslaus adoléscens ad Reipublicæ régimen nondum matûrus esset; Mater autē impié & crudèliter cum iuniôre filio Boleslao vìveret, ac infidéles ambo, more infidélium dominaréntur. Offénsa ea re Drahomira, fúrere cepit, ac vitæ Ludimilæ insidiári. Quam ad extrêmum, submissis duôbus sicárijs, magis scélere, quam génere nobilibus, per summum scelus interfécit: ipsa summa rerum potitā est cum improbo filio, gravis suis, moléfta omnibus, Christiánis inimicissima. ℟. Honestum fecit.

Lectio VI.

CVius iniùstum ac poténtem dominatum, dum ámpliùs Bóèmi perferre non possunt, Pragæ Venceslaum iam adùltum iúvenem in Regem éligunt, illiq; habenas impérij committunt. Quod ille plus ieiùnio, oratiónibus, cilicio, ac alijs pijs opéribus, rexit, quàm império: illud planè óccinens, septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitiæ tuæ. Fuit hic in eo ardor orationis, quod summa hiéme nonnunquam ex pédibus eius sanguis effluxerit: ac ex vestigijs ipsius aliqui incaluerint. ℟, Desiderium.

Lectio VII.

AGgréssus hunc, regnumq; eius erat Dux Curimensis Radislaus: cumq; multa frustra tentásset, ad extrêmum, ipsum ad singulare certâmen provocâvit. Suscépit magno animo conditiônem magnus Princeps, vita sua suórum salútem repræsentâre volens: verum Deus ipse crudélis pugnæ dirémptor fuit. Dum enim vir sanctus prælium ingressûrus equum conscéndit, adversárius eius animadvertit illi ab Angelo hastam pórrigi, se verò ea voce monéri: Ne feri. Quare pertérritus, ex equo desilijt, ad pedes Sancti véniam petens prócidit: quem ad parcéndum, quam ad ulciscéndum paratiôrem invênit: ℟. Stola iucunditatis.

Lectio VIII.

INvidit & genti & Principi eam felicitâtem generis humáni hostis: impiam matrem, alteram Attaliam in fúrias vertit. Hæc filium suum, fratris Venceslai malè germânum stimulat, de regno cógitet, fratrem de medio tollat. Súscipit malum semen improbus ager: in cędem fratris totus effúnditur: quem ad funéstū conviviū vocat. Non recúsat iustus Abel nec inscius nec invitus: Sacraméntis se præmûnit. Post fratérnam & hospitalem natâlis filij mensam próxima nocte ante templum orans cæditur: fit Deo gratissima hóstia. Nec diu tamen exultavit scelus in victória:

nam & matrem non ita multùm post in arce Pragénsi terra absórpsit vivam, & filius non diu gessit Principâtum fratris sui sánguine comparâtum. Alij per dæmones exagitâti, umbram suam timéntes, sese præcipites in flumen dedérunt, submersiq; sunt. Sanguis quidem iusti Abel, qui hora passiônis multus fuit effûsus, ad Deum sanctè clamans, multis & iterâtis conâtibus non pótuit abolêri. ℟. Posuisti Domine.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium. Si quis vult post me venîre. *de comm. unius martyris.*

DIE X. MARTII.

In diœcesi Gnesnensi SS. Cyrilli & Methodij Pontificis & Confessoris semiduplex.

ORATIO.

OMnipotens sempitérne Deus, qui nos per beátos Pontífices & Confessôres tuos, nostrosq; Patrónos Cyrillum & Methódium ad unitatem fidei Christianæ vocâre dignatus es: præsta quæsumus; ut qui in præsénti eôrum festivitate lætamur, ipsôrum etiam méritis glóriam cónsequi mereâmur ætérnam. Per Dominum nostrum.

Lectio V.

SAncti Confessores & Pontifices Cyrillus & Methódius fratres, Constantini Thessalónicensis cognoménto Philosophi, civis Constantinopolitáni erant filij. Cum adolevissent, Præsbyterátus ordinem Constantinópoli consecúti, géntium Slavinârum primi doctôres, viriq; Apostólici facti sunt. Cyrillus Gázaros, magnam Slavinôrum gentem, qui tum Tauricam peninsulam vicinasq; regiónes incolébant, à Michaéle Imperatôre missus ad Christi fidem convértit. Chersonésum Heracliam eius peninsulæ civitâtem Græcam cum accessisset, dumq; ibi primum Gazarôrum linguam disceret, sancti Cleméntis Pontificis Romani corpus, cum ànchora eîdem alligata, in vicino mari, temploque marmoreo invénit. Quod accéptum dum secum circumférret, magna miràcula Deus passim per illud operatus est. ℟. Inveni David.

Lectio VI.

COnstantinópolim cum redijsset Cyrillus, denuò a Suatoplúgo rege Moraviæ ad Imperatôrem venit legátio, petente Cyrillum sibi mitti, eiusdem religiônis docéndæ grátia. Assúmpto igitur fratre Methódio, longum iter ingressus, ad Vólgaros Danubij áccolas primum divértit: eis itidem fidem Christi, sacrasq; literas, in eorum linguam convérsas trádidit: eas vidélicet, quibus non tantum omnes Volgarôrum pópuli, sed multæ quoq; aliæ utûntur natiônes, quæ lumen fidei à Volgaris mutuatæ sunt. ℟. Posui adiutórium.

Lectio VII.

AD Moravos deinde ambo, non siné córpore sancti Clementis, perveniunt: Suatoplûgum regem, Velógradi sedem habéntem cum sua gente baptizant: quin & Boémiæ Ducem Borziuoium, cum sua uxore sancta Ludimila, eôdem sacro lavâcro tingunt. Archiepiscopus Velográdi Cyrillus ordinatur: cui adduntur in âmplo Suatoplúgi regno, septem alij Suffragánei Episcopi. ℟. Iste est qui ante Deum.

Lectio VIII.

FVndátis tandem Ecclesijs, & Christi ópere perfécto, sancti Cleméntis corpus Romam déferunt: & a Nicoláo primo Pontifice impetrant, ut géntibus a se baptizátis lingua vernácula obire sacra licéret. Quòd divino respónso approbátum esse fertur; ut omnis spiritus laudaret Dominum. ℟. Iustum deduxit.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Vigilate quia nescitis.

DIE XVII. MARTII.

In diœcesi Gnesnensi Sanctæ Gertrudis Virginis semiduplex.

ORATIO.

INdulgéntiam tuam nobis, quæsumus Dómine, beata Gertrûdis implôret, quæ tibi grata semper éxtitit & merito castitâtis, & tuæ professióne virtûtis. Per Dominum nostrum.

Lectio V.

Ex Ioanne Molano & Laur: Surio.

SAncta Gertrûdis Virgo clarìssimis paréntibus, patre Pipino Magno Regis Fráciæ Procuratôre domus, matre verò Itta, fémina pudicissima sanctaque nata fuit, Modéstiam, & humilitátis virtútem a prima ætate ita cóluit, ut ancillis suis se ministram ancillamque præstaret. Rex Dagobértus cum eam Ducis Austrasiæ filio, qui tum in comitátu eius erat, uxórem postularet; virgo respôndit, se neque hunc, neque mortálium quemquam, sed solum Christum Deum sponsum habêre velle. Iúvenis ille repúlsám passus, cum nihilóminus à propôsito non desisteret, Virgo sancta paréntum auxílio in orientâlem Franciam cum Atálango presbytero, & Bernárdo diácono profûgit: ibíque in loco, qui Cároli mons nominâtur, per divînam revelatiônem, córpora sanctôrum mártyrum Kiliâni & sociorum eius invenerunt. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

PIpino patre, simul & iúvene illo proco mórtuis, beâta Gertrûdis ad matrem rédijt: domum suam in monastérium sanctimoniálium, Amándo Episcopo adiutôre couvertérunt. Et ne Gertrûdis à quibusdam procis ámplius paterêtur insidias, mater ipsa filiæ capillum abscîdit. Quæ aliquánto post inter Virgines, suscépto velámine, consecrâta est. Post òbitum matris cum ipsa monastérij curam suscepisset, ut libérius Deo servîre, sacrisque studijs vacâre posset, eam exémplo Mosis divisit in plures. ℟. Dilexisti iustitiam.

Lectio VII.

INterim non solum in sacrârum literarum sciéntia, sed in spirituálibus quoque virtútibus ita profécit, ut a sorôribus lux aliquándo sphæræ igneæ super eam irradiâre visa est. Núntios quoque suos in mari periclitántes, invocata, licet absens córpore liberâvit. Ad hæc, beati mártyris Foillani corpus, indicio supernæ revelatiônis ipsa meruit invenire. ℟. Adducentur Regi.

Lectio VIII.

CVm divino spiritu se morti proximam esse cognovisset, ut rèliquum trium ménsium tempus in ópera pietâtis, & beatæ vitæ stúdium sánctius expénderet, omnem monastérij curam Volfetrûdi cognátæ suæ trádidit. Sepultûram qualem habêre vellet, omni pompa vácuam, ordinâvit: corpus tantum

cili-

cilicio, quo uti consuéverat, caput autem vili quodam velo, à sacra quadam virgine donâto, tegi voluit. Deinde à sancto Vltâno monacho de die óbitus sui facta cértior, anno ætatis suæ trigesimo tertio, sumpto sacratissimi córporis viático, ánimam creatôri DEO réddidit: beato Patritio cum sanctis Angelis, illi ut vates Vltánus prædixerat, occurrénte. Eadem enim dies, nempe Martij decima séptima, sancto Patritio Hybernorum Apostolo iam pridem erat sacra. ℟. Prudentes virgines.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Simile erit regnũ cælôrum decem virginibus.

DIE XXIII. APRILIS.

In festo Sancti Adalberti Episcopi & Martyris Regniq́ Poloniæ Patroni. Duplex.

Ad vesperas Antiphona.

Sancti tui Domine. *cum reliquis de Communi Martyrum tempore Paschali. Psalmus* Dixit Dominus. *cum reliquis de Dominica. Capitulum.* Stabunt iusti. ℟. *breve.* Lux perpetua. *Hymnus.* Deus tuorum militum. ℣. Sancti & iusti.

Ad Magnificat Antiphona.

Magnificet te Dómine, tuo redempta sánguine Christiána lætabûnda plebs, annua Adalberti votiva célebrans solemnja: cuius morte pretiósa, devôta promit gáudia, ut per eius suffragia tua impetret beneficia, alleluia.

ORATIO.

TVam nobis indulgéntiam, quæsumus Domine, Beatus Adalbertus Episcopus & Martyr implôret, ut & delicta nobis cleménter ignóscas, & beneficia desiderata concédas. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum Invitat.

Hymnus. Antiphonæ. Psalmi, *& omnia alia dicuntur de comm: Mart: tempore Paschali exceptis his, quæ hic assignantur. In primo Nocturno Lectiones de communi unius Martyris. A Mileto, Resp:* Beatus vir. &c.

In secundo Nocturno quæ etiam in festo Translationis eiusdem Sancti dicuntur.

Lectio V.

ADalbertus Episcopus Pragensis in Bóëmia nobilissimis parentibus, Slaunico Libicensi Comite, ac Strzezyslaua natus, Voitechus antea patrio sermone dictus fuit: ab Episcopo autem Magdeburgensi Adalberto, apud quem deinceps piè & honestissime educatus est, alterum nomen accepit. Postquam Ditmaro in Episcopatu Pragensi successit, eum Sanctissime, in magna vitæ continentia, pietate, pauperumque cura gessit. Propter contumacis tamen populi gravia peccata deserere illum coactus, Sedem Apostolicam hac de re consulturus in Italiam se contulit. ℟. Lux perpetua.

Lectio VI.

PEregrinatione Ierosolymitana, quam instituerat, intermissa, Romæ Leoni Abbati S. Bonifacij commendatur. Ibi cum in Religiosa vita quinquennium exegisset, a Pragensibus pertæsis orbitatis denuò revocatur. Principis ipsius, & Archiepiscopi Moguntini nuntijs precibusq; exoratus Pontifex, redire Adalbertum ad suos iubet. Recipiunt læti reducem: non diu tamen illi obtemperant:

rant: ſacras enim ædes invadunt, ſonteſq; qui ad illas confugerant, per vim ereptos interficiunt. Iterum illos deſerit Adalbertus, animoq; ad convertendas gentes alias, & ad Martyrium deſtinato, ut benedictionem tamen Sedis Apoſtolicæ obtineat, Romam revertitur. ℟. In ſervis.

Lectio VII.

DEnuo Pragenſes & Moguntinus Adalbertum repetunt. Cumq; iuſſu Pontificis iterum ad illos rediret, tres fratres ſuos ab eis cæſos eſſe cognoſcit. Pragenſem ergò viam præcluſam ſibi, menteſq; illorum à ſe alienatas eſſe videns, Deo gratijs actis, convertendi gentes, quod Romanus Pontifex probaverat, inſtitutum ſuum proſequitur. Hungariam cum Rege Geiſà, eiuſq; filio Sancto Stephano in fide Chriſti confirmato: Poloniam vicinam, cognatamq; Boëmis ſuis gentem, ſalutaribus præceptis copioſius inſtruit. ℟. Filiæ Ieruſalem.

Lectio VIII.

POſt triennium autem Radzino, fratre in Archiepiſcopatum Gneſnenſem ſuffecto, ipſe in Pruſſiam, idolis adhuc & dæmonibus ſervientem proficiſcitur. Ibi dum religionem Chriſtianam diſſeminaret, apud Fishauſum, ſinus venedici oppidum, inter ſacrificandum confoſſus, & in partes diſſectus eſt. Corpus eius a Boleſlao Chrabro Principe Poloniæ poſtea redemptum, & in Tremeſnenſe Monaſterium prius, deinde Gneſnam Metropolim honorifice translatum eſt. ℟. Lætabitur juſtus.

In tertio Nocturno

Lectio Sancti Evangelij ſecundum Ioannem.

Lectio IX. Cap. 10. b.

IN illo tempore. Dixit Iesus Phariſæis: Ego ſum Paſtor bonus. Bonus paſtor ánimam ſuam dat pro óvibus ſuis. Et reliqua.

Homilia Sancti Gregórij Papæ, *Hom. 17. in Evang.*

EST áliquid fratres chariſſimi, quod me de vita paſtôris veheménter affligit. Ad exteriôra enim negótia delápſi ſumus; & aliud ex honôre ſuſcipimus, atq; aliud ex officio actionis exhibêmus. Miniſtérium prædicatiônis relinquimus, & ad pœnam noſtram, ut video, Epiſcopi vocamur, qui honôris nomen non virtûtis tenêmus. Relinquunt namque Deum hi, qui nobis commiſſi ſunt, & tacêmus: in pravis actiônibus iacent, & correptiônis manus non téndimus: quotidié per multas nequitias péreunt, & eos ad inférnum téndere negligénter videmus. ℟. Ego ſum vitis vera, & vos pálmites; * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. ℣. Sicut diléxit me Pater, & ego dilexi vos. Qui manet.

Lectio X.

SEd quómodo nos vitam corrigere valêmus aliênam, qui negligimus noſtram? Curis enim ſæcularibus inténti, tanto inſenſibiliôres intus efficimur, quantó ad ea, quæ foris ſunt, ſtudioſiôres videâmur. Vſu quippè curæ terrénæ, à cæléſti deſidério obduréſcit ánimus: & dum ipſo ſuo uſu durus efficitur, per actiônem ſæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pértinent ad charitâtem Dei. Vnde benè Sancta Eccléſia de membris ſuis infirmántibus dicit: Poſuérunt me cuſtódem in vineis: vineam meam non cuſtodivi. ℟. Can-

℟. Candidi facti sunt Nazaræi eius, allelúia: splendôrem Deo dedérunt, allelúia, * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia. ℣. Candidiores nive, nitidiôres lacte, rubicundiôres ébore antiquo, sapphîro pulchriôres. Et sicut.

Lectio XI.

COnsideráte ergo, quid de grégibus agatur, quando pastôres lupi fiunt: hì enim custodiam gregis suscipiunt, qui insidiari gregi Dominico non me tuunt, contra quos greges Dei custodire debúerant. Nulla animarum lucra quæimus, ad nostra quotidie studia va cámus: terrena concupiscimus, humánam glóriam intenta mente captamus. ℟. O quàm prædicánda & laudánda in Sancto Adalberto excelléntia cæléstis grátiæ rádiat, cùm & in æuo sit teneriôre. * Et in divino sacerdôte sancto martyre, Deo munus acceptabile, alleluia. ℣. Fit in púero oblátio, sacrificium in Præsule, holocaústum in martyre. Et in divino.

Lectio XII.

ET quia eo ipso, quo cæteris prælati sumus, ad agenda quælibet maiôrem licéntiam habêmus, suscéptæ benedictiônis ministérium vèrtimus ad ambitiônis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terréna negótia vacámus. Locum sanctitatis accipimus, & terrénis áctibus implicâmur. Impletum est in nobis profectò, quod scriptum est: Et erit sicut pópulus, sic sacerdos. ℟. Alme Præsul, & beáte Dei martyr Adalbérte confer opem peténtibus, tuis sanctis précibus mala pelle, bona posce. * Præsta pacis increméntum, confer vitæ gaúdia. alleluia. ℣. Vt sub tuo protécti patrocinio, gloriémur in laude Dei perpétuò, Præsta pacis. Gloria Patri. Præsta. Te Deum laudamus.

Sequéntia Sancti Evangelij secundum Ioannem. cap. 10. b.

IN illo témpore: Dixit Iesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Mercenárius autem, & qui non est pastor, cuius non sunt oves propriæ, videt lupum veniéntem, & dimittit oves, & fugit: & lupus rapit, & dispérgit oves: mercenárius autem fugit, quia mercenárius est, & non pertinet ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus: & cognósco meas, & cognóscunt me meæ. Sicut novit me Pater, & agnósco Patrem: & ánimam meam pono pro óvibus meis Et alias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovili: & illas óportet me adducere, & vocem meam áudient, & fiet unum ovíle, & unus pastor.

Ad Benedictus Antiphona.

Sacérdos Dei Adalbérte martyr & Pontifex gloriόse, intercede ad Dominum pro devotis famulis, alleluia.

In secundis Vesperis Antiphona.

Sancti tui Domine. *cum reliquis de communi Martyrum témpore Paschali &c.*

Ad Magnificat Antiphona.

Per merita sancti Adalbérti Christe nos exáudi; atque eius précibus nobis succúrre miseris. alleluia.

DIE II. MAIJ.

Sancti Athanasij Episcopi & Confessoris Duplex. & pro S. Sigismundo lectio 12. *cum commemoratione.*

ORA-

ORATIO.

DEus, qui beatum Sigismúndum Regem temporali & ætérno diadémate cum desideráta martyrij coróna honoráre dignátus es: tribue quæsumus, ut qui eius mérita venerámur in terris, ipsíus intercessione ab ómnibus protegámur advérsis. Per Dominum nostrum.

Lectio XII.

SIgismúndus Rex & martyr Gunebáldo Rege Burgúndiæ infideli inter fideles natus, à púero Christiânæ fidei addictissimus, iejúnijs, oratiônibus, & eleémósynis assidué òperam dabat. Patri mortuo succédens, Regnum è ténebris infidelitátis ad lumen fidei sanctæ addúcere omni stúdio conabatur: in quo ille súbditis suis exémplo humilitatis, sobrietatis, mãsuetúdinis, pietâtis, munificéntiæ, iustitiæ, reliquarúmque virtútum prælucébat. Et quamvis secúndæ uxôris impúlsu, filium, quem ex priôre uxôre suscéperat, occidisset; is tamen lapsus effêcit ut véluti alter David, duriôrem pœniténtiæ viam ingréssus, maiôris gratiæ divinæ thesaurum sibi compararet. Talia vúlnera & cicatrices Sanctôrum, glória sunt cæléstis chirúrgi. Itaque cum memórias sanctôrum visitáret in finibus Sedunôrum, eius loci, in quo sanctús Mauritius cum socijs suis passus est, devotiône captus, divinitus respónso accépto, Agaunénsem Ecclésiam cum Monastério extruxit & dotavit. Vbi pósteà religióso habitu suscépto, uberes lácrymas cum sanctôrum Mártyrum sánguine coniungébat, pro suis, subditorúmque suôrum peccátis agens pœniténtiam. Interim Franci, adhuc infideles, Burgúndiam ingréssi vastáre cæpérunt. Quibus se Burgúndij, qui adhuc in infidelitate persistebant adiungéntes, Regnum & Regem Sigismundũ illis prodidérũt. Quem illi captum, in púteum véterem profundissimum, apud Caloniam Vicum proiecérunt & submersérunt; unaque uxôrem eius, & filios duos, Histáldum & Gunebáldum. Corpus eius cælestibus radijs ac revelatiônibus divinis demonstrâtum in Ecclesia, quam sanctis Martyribus constrúxerat appósitum est. ℟. Beatus vir.

DIE IV. MAIJ.

In Festo S. Floriani militis & martyris Regniq; Poloniæ Patroni. Duplex.

Vespera de S. Cruce cum commemoratione S. Floriani. Antiphona.

O florem Eden purpúreum beatissimum Florianum, qui sæculi militiam, in vitæ commútans innocéntiam, ad martyrij agônem per fidei próperans confessiônem, pro Christo lætus occúbuit, regnumq; supérnum obtinuit, alleluia.

℣. Sancti & iusti in Domino gaudête, alleluia. ℟. Vos elêgit Deus in hæreditatem sibi, allelúia.

ORATIO.

DEus, qui nos beati Floriâni Mártyris tui solemnitáte lætificas; concêde propitius, ut cuius glorióśum triumphum venerâmur in terris, societatis eius lætitiam adipisci mereamur in cælis. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum omnia de comm: Martyr. tempore Paschali præter ea quæ hic assignantur. Hymnus ex Vesperis. Lectiones primi Noct: de comm: plurimorum Martyrum. Fratres debitôres sumus.

In secundo Nocturno.

Lectio V.

Ex Martyrologio & Annal. Polon.

FLorianus Martyr passus est Diocletiáno & Maximiáno Imperatóribus, persecutiône décima, eáque ultima. Cum Théciæ audivisset, quadra-

quadraginta milites, qui sub eius signis aliquando stipéndia merébant, Lauréacum Nórici martyrij causa ablegátos, ac ibi varijs tormentis consúmptos esse, festinè ad illud óppidū se contulit: turpè putâs veteranum in tam pulchra victória à tyrónibus vinci. ℟. Lux perpetua.

Lectio VI.

COmpréhénsus sistitur Aquilino præfécto. Qui cum in confessione Iesu Christi constánter perseverâret; fústibus Præfécti iussu, semel atque iterùm cæditur in scapulis, deinde ferro acúto gráviter verberatur. Ad extremum, saxo ad collum appénso in fluvium Anâsum déijci iubêtur. Gaudens ibat à conspectu Iudicis Florianus. Ad pontem ubi venit impetrat oratiônis tempus. In qua cum tota hora cômmorarétur; audácior quidam accûrrit, ac Martyrem in flúvium deiêcit, in quem conféstim cécidit caligo & ténebræ. ℟. In servis suis.

Lectio VII.

SEd ecce Dei servis sérviunt ómnia: depórtat flúvius Sancti corpus, & ad saxum expónit. Mittitur à Deo inusitatæ magnitudinis áquila, quæ corpus Sancti ab omni protéxit iniúria. Appáret demum in somnis piæ cuidam mulieri Valeriæ, ac ut corpus suum condat, admonet. Romam pósteà transfértur, ac cum principibus Diáconis Stephano & Lauréntio collocatur, magnó urbis solátio & præsidió. Nam eius advētu, omnis barbarôrum furor, qui tum urbem, ac universam Itáliàm vexábat, resédit, paxq; optâta restituta est. ℟. Filiæ Ierúsalé.

Lectio VIII.

TAndem anno Domini millésimo centésimo octogésimo tértio. Casimirus bello & pace clarus Poloniæ princeps, unà cum Gedeône Episcopo Cracoviénsi, ad Lúcium tértium summum Pontificem mittunt, precántes, ut illis alicúius é sanctis Martyribus ossa impertiâtur, qui genti, & urbi contra Prussos, Tártaros; aliasque bárbaras gentes pro muro & vallo esset. Mittúntur ergo per Ægidium Episcopum Mutinénsem sacra ossa. Gens tota cum Rege suo ad septem milliária tanto hospiti óbviàm effúsa prodit. Depónitur honorificé Martyr in templo à Casimiro extrúcto: pars córporis in primárium templum defertur, ac in marmóreo altári inclúditur. Et sicut Ierosólyma Stéphano, Roma Lauréntio; ita suo gaudet Polónia Floriano. ℟. Lætabitur.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij secundum Ioannem.

Lectio IX. *Cap. 15.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera: & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

In Ioannem lib. 10. cap. 13.

VT quantum opórteat inhærére sibi, & ab eo pendêre, & quantum nobis hoc prodest, osténderet; vitem seipsum exempli ratiône, & palmites affixos in eo credéntes appellavit, qui participatiône spiritus, per quem Salvatori coniúngimur, natúræ suæ communicamus. Qui enim Domino, ut agit Paulus, adhæret, unus est spiritus cum eo. ℟. Ego sum vitis.

Lectio X.

QVemadmodum igitur voce prophética basis & fundaméntum appellatur (in ipso enim ædificamur vivi lapides,

des, spiritalesq; facti, ad habitâculum Dei in spiritu, & sacerdótium sanctum: nec ædificari nisi per Christũ possumus) sic vitis appellatur, ut mater & nutrix pálmitum. ℟. Candidi facti.

Lectio XI.

REgeneráti enim ex Christo, & per ipsum in spiritu sumus, ad referéndum fructum vitæ, non illiûs priscæ: sed huius novæ, quæ est per fidem, & charitatem erga ipsum. ℟. Quàm venerándus dum se se commilitonem Christi fatêtur súpplicem: * Et mox ad sævum dúcitur iudicem, allelúia. ℣. Sed nec blandiméntis separári à recta fide quiuit, nec tormentis. Et mox.

Lectio XII.

COnservâmur autem in hoc statu, & ad hoc, ut ita dixerim, inférti quodammodo ipsi sumus, id est, firmiter retinéntes trádita nobis ab ipso mandata, studentesq; huius nobilitatis bonum servâre. Quod fit, si Spiritum sanctum, per quem in nobis Deus habitat, non offendamus. ℟. Ad ponte Anasi flúminis iussu perducitur Aquilini Præsidis: Vnde facta oratiône præcipitatur, sed ab unda super lápidem reclinatur. * Vbi ab áquila corpus eius expánsis alis servatur, alleluia. ℣. Cum ceciderit iustus non collidêtur: quia Dóminus suppônit manum suam. Vbi ab aquila. Gloria Vbi ab Aquila. *Evangel. de com.*

Ad Laudes & per Horas Antiph. Sancti tui Domine. *& reliqua de communi.* ℟. *br. Capitulum de comm.*

Hymnus.

SÆpè Martyr verberatus,
Vncis carnem laceratus
Deum, dicens, colo Trinum,
Confutavit Aquilinum.
Idem facis Aquiline,
Quod prementes florem spinæ:
Pungis, premis sanctum florem,
Reddit pressus flos odorem.
Nunc ô Martyr Dei chare,
Fac nos hostes debellare,
Impugnántes fidem Christi,
Quam tenendo, non cessisti.
Deo Patri sit glória,
Et Filio, qui á mortuis
Surrexit, ac Paráclito,
In sempiterna sæcula. Amen.

℣. Pretiósa in cõspectu Dómini allelúia.
℟. Mors sanctorum eius alleluia.

Ad Benedictus Antiphona.

Dum ætérnæ diéi aurora illuxerit, dum tuba novissima insonúerit, præclare Martyr Floriáne, nos dignéris adiuvare: ut grátia solis iustitiæ, Sanctôrum perfruamur splendôre, alleluia. *Oratio ut supra.*

In secundis vesp. Antiph. Psalmi Capit. ℟. *br. de communi Mart. temp. Paschali.*

Hymnus.

GRatulêtur Ecclésia,
Nova laudum præconia,
Dei canens cum grátia,
Pro Floriáni glória.
Hic apud urbem Théciam,
Linquens domum familiam,
Laureacum accelerat,
Qua sanctos pati nóverat,
Mox à commilitónibus
Tentus, verbis, verbéribus,
Iam mulcêtur, iam frángitur,
Nec à fide reflectitur
Hinc uncis fractis scápulis,
Vir insons sine máculis,
Dum iactatur in flúmine,
Tortor privatur lúmine,
In petra corpus nóbile
Cura servatur áquilæ;

Quod ut mandet terræ, piam
Martyr monet Valériam,
Dum ad humándum dúcitur,
Iumentum siti prémitur;
Miré tamen reficitur,
Fons novus quia fúnditur.
Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paráclito
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Pretios. &c. *Antiph. ad Magn.* O florem Eden. *ut in primis Vesp. & Oratio ibidem.*

DIE VIII. MAIJ.

In Festo Sancti Stanislai Episcopi & Martyris, Regniq; Poloniæ Patroni. *Duplex.*

Extra Poloniam verò septima die Maij. ubi Sancti Michaëlis Archangeli Apparitio Octava Maij celebratur.

Ad Vesperas omnia de comm: Mart. temp. Paschal. prater ea quæ hic assignantur.

Capitulum. *Hebr.* 5.

OMnis Póntifex ex hominibus assúmptus, pro hominibus constituitur in ijs quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrificia pro peccatis.

℟. *breve.* Lux perpétua lucébit sanctis tuis Domine, * Alleluia, allelúia. Lux ℣. Et ætérnitas témporum. Allelúia, allelúia. Gloria Patri. Lux perpétua.

Hymnus.

GAude Mater Polonía
Prole fécunda nobili:
Summi regis magnália
Laude frequénta vigili.
Cuius benígna grátia,
Stanislai Pontificis
Passiônis insignia
Signis fulgent mirificis.
Hic certans pro iustitia,
Regis non cedit furiæ:
Stat pro plebis iniúria
Christi miles in ácie.
Tiranni truculéntiam
Qui dum constántér árguit,
Martyrij victóriam
Membratim cæsus méruit.
Novum pandit miráculum
Splendor in sancto cælicus:
Redintegrat corpúsculum
Sparsum cæléstis médicus.
Sic Stanislaus Pontifex
Transit ad cæli cúriam,
Vt apud Deum ópifex
Nobis implôret veniam.
Poscentes eius mérita
Salútis dona réferunt:
Morte prævénti súbita
Ad vitæ portum rédeunt.
Cuius ad tactum ánnuli,
Morbi fugántur túrgidi;
Ad locum sancti túmuli
Multi curantur lánguidi.
Surdis auditus rédditur,
Claudis gressus officium:
Mutórum lingua sôlvitur,
Et fugátur dæmonium.
Ergo felix Cracóvia,
Sacro dotata córpore,
Deum qui fecit ómnia
Benedic omni témpore.
Sit Trinitati glòria,
Laus, honor, iubilátio:
De Mártyris victória
Sit nobis exultatio. Amen.

℣. Sancti & iusti in Domino gaudéte, allelúia. ℟. Vos elégit Deus in hæreditatem sibi, allelúia.

Ad Magnificat Antiphona.

O Beâte Stanislâe, Præsul plebis Cracóviæ, cuius signa victoriæ laté patent Poloniæ: nam dono Christi grátiæ, pestes curantur variæ. Tua, Martyr egrégie fe-

sta

ſta coléntes hodie, Regi commenda gloriæ, alleluia.

O R A T I O.

DEUS, pro cuius honóre glorióſus Pontifex Staniſlaus gladijs impiórum occúbuit: præſta quæſumus, ut omnes, qui eius implórant auxilium, petiónis ſuæ ſalutárem conſequántur effectum. Per Dominum noſtrum.

Ad Matutinum Hymnus. Gaude Mater &c.

In primo Nocturno.

Ex Epiſtola beati Pauli ad Hebræos.

Lectio I. *cap.* 5.

OMnis Pontifex ex hominibus aſſúmptus, pro hominibus conſtitúitur in ijs quæ ſunt ad Deum, ut ófferat dona & ſacrificia pro peccatis: qui condolére poſſit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipſe circúmdatus eſt infirmitate: & propteréa debet, quemadmodum pro pópulo, ita étiam & pro ſemetipſo offérre pro peccátis. ℟. Beátus vir.

Lectio II.

NEc quiſquam ſumit ſibi honórem; ſed qui vocatur à Deo, tanquam Aaron. Sic & Chriſtus non ſemetipſum clarificavit, ut Póntifex fieret: ſed qui locútus eſt ad eum: Filius meus es tu, ego hódie genui te. Quemadmodum & in álio loco dicit: Tu es ſacérdos in æternum, ſecundum ordinem Melchiſedech. ℟. Triſtitia veſtra.

Lectio III.

QUi in diébus carnis ſuæ, preces ſupplicatiónesq; ad eum, qui poſſit illum ſalvum facere à morte, cum clamóre válido & lácrymis ófferens, exauditus eſt pro ſua reveréntia. Et quidem cúm eſſet Filius Dei, didicit ex ijs, quæ paſſus eſt obediéntiam, & conſummátus, factus eſt ómnibus obtemperántibus ſibi, cauſa ſalútis ætérnæ, appellatus à Deo Póntifex, iuxta órdinem Melchiſedech. ℟. Prétióſa.

Lectio IV.

DE quo nobis grandis ſermo, & ininterpretábilis ad dicendum: quoniam imbecilles facti eſtis ad audiendum. Etenim cum deberétis magiſtri eſſe propter tempus; rurſum indigétis, ut vos doceámini quæ ſint eleménta exordij ſermónum Dei: & facti eſtis quibus lacte opus ſit, non ſólido cibo. Omnis enim, qui lactis eſt párticeps, expers eſt ſermónis iuſtitiæ: párvulus enim eſt. Perfectórum autem eſt ſolidus cibus: eórum qui pro conſuetúdine exercitátos habent ſenſus ad diſcretionem boni & mali. ℟. De ore prudentis.

Lectiones ſecundi Nocturni ut in Breviario VII. Maij.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Evangelij ſecundum Ioannem.

Lectio IX. *Cap.* 10.

IN illo tempore: Dixit IESUS Phariſæis: Ego ſum paſtor bonus. Bonus paſtor ánimam ſuam dat pro óvibus ſuis. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini Epiſcopi. *De verbis Domini ſermone* 50.

AVdivimus Dominum IESUM commendántem nobis boni paſtóris officium: in qua commendatióne admónuit nos utique; ut intélligi datur, bonos eſſe paſtóres. Et tamen ne intelligerétur perverſo modo multitúdo paſtórum. Ego ſum inquit, paſtor bonus, & unde ſit paſtor bonus, conſequénter oſténdit: paſtor inquit, bonus, ánimam ſuam pro óvibus ponit. Paſtor ergo bonus Chriſtus, Quid Petrus! nonne bonus paſtor!

pastor! nonne & ipse ánimam pro óvibus posuit? Quid Paulus? quid cæteri Apostoli? Quid eorum témpora consequéntes beáti Episcopi Mártyres? quid etiam iste Sanctus Stanislaus nonne omnes pastóres boni, non mercenarij, de quibus dicitur: Amen dico vobis percéperunt mercédem suam: Omnes ergo illi pastóres boni, non solùm quia sanguinem fuderunt? sed quia pro óvibus fudérunt. Non enim fudérunt elatióne, sed caritate. ℟. Ego sum vitis vera, & vos pálmites. * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allelúia, allelúia. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui.

Lectio X.

NAm & apud hæreticos, qui propter iniquitátes, & erróres suos, aliquid molestiarum perpéssi fuérunt, nómine martyrij se iactant; ut hoc pállio dealbati, faciliùs furentur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo número habéndi sunt, pastórem bonum, Paulum Apostolum audíte, quóniam non omnes, qui córpora sua in passione étiam ignibus tradunt, æstimandi sunt sanguinem fudisse non pro óvibus, sed pótius contra oves. Si distribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, & tradidero corpus meum, ut ardeam, caritátem autem non hábeam, nihil mihi prodest. Ecce venítur ad passiónem, ecce venítur & ad sanguinis effusiónem, venítur & ad corpoream incensiónem; & tamen nihil prodest; quia caritas deest. Adde caritatem, prosunt ómnia: détrahe caritátem, nihil prosunt cætera. ℟. Cándidi facti sunt Nazaræi eius, allelúia: splendórem Deo dedérunt, allelúia. * Et sicut lac coaguláti sunt, allelúia, allelúia. ℣. Candidióres nive, nitidióres lacte, rubicundióres ébore antiquo, saphiro pulchrióres. Etsicut.

Lectio XI.

QVale bonum est cáritas ista, fratres? quid pretiósiùs? quid firmiùs? quid utiliùs? quid securiùs? Multa sunt Dei dona, quæ tamen habent & mali, qui dictúri sunt: Dómine, in nomine tuo prophetávimus: in nomine tuo dæmónia eiecimus: in nomine tuo virtútes multas fécimus. Non respondébit ille, non fecistis: non enim in conspéctu tanti iudicis audébunt mentiri, aut iactare, quæ non fecérunt: sed quia caritatem non habúérunt, respondebit ómnibus illis: non novi vos. ℟. O venerándam Martyris constantiam! o prædicándam Stanislai Præsulis fidem, qua in testem veritátis Boleslai Regis sisténdum tribunálibus, * Petrum revocávit ab inferis. ℣. Triénnem in tumulo, deficiéntibus à veritate filijs hóminum! * Petrum revocavit.

Lectio XII.

QVomodo autem habet vel exiguam charitatem, qui étiam convíctus, non amat unitatem? Hanc Dominus unitátem commén lans pastoribus bonis! commendans pastóres bonos, nóluit multos appellare pastóres. Neque enim ut dixi iam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apóstoli cæteri, & posterióres sancti Epíscopi, beátus Stanislaus. Omnes hi pastóres boni? & tamen ille pastóribus bonis non commendávit pastóres bonos, sed Pastórem bonum. Ego sum, inquit pastor bonus. ℟. Pastor cadit in gregis médio: dormit sponsus in sponsæ grémio: mater plorans gaudet in filio * Quia vivit victor sub gladio. ℣. Cleri plebisque cóncio, in patris natalitio, iubilet cum tripudio, pro tantó beneficio. Quia vivit Gloria Patri. Quia vivit. *Hymnus.* Te Deum.

Sequentia sancti Evangelij. *prout in festo S. Adal-*

S. Adalberti ſupra Oratio. Deus, pro cuius honore. &c.

Ad Laudes & per Horas. *Antiph.* Sancti tui Domine. *de comm. Capit.* Omnis Pontifex. ℟. *br.* Sancti & iuſti *Hymn.* Martyr Dei.

Ad Benedictus Antiphona.

Martyr Dei Staniſláus glorioſus Póntifex, quem occidit Boleſlaus truculéntusprinceps: paſtor bonus & patrónus, adſit nobis ópifex, & virtûtum ártifex allelúia. *Oratio.* Deus.

Ad Tertiam Capitulum.

Omnis Pontifex. ℣. Sancti & iuſti &c.

Ad Sextam Capitulum.

QVi condolére poſſit ijs, qui ignôrant & errant; quóniam & ipſe circúmdatus eſt infirmitate. Et propteréà debet quemadmodum pro pópulo, ita etiam & pro ſemetipſo offèrre pro peccatis. ℣. Lux perpetua.

Ad Nonam Capitulum.

TAlis enim decébat, ut nobis eſſet Pontifex, ſanctus, innocens, impollútus, ſegregátus à peccatoribus, & excélſior cælis factus. ℣. Lætitia ſempiterna.

Ad Veſperas Antiphona.

Sancti tui Domine. *Pſalm: ut in ſecundis Veſp. de communi Capitulum.* Omnis Pontifex &c. ℟. *br.* Lux perpetua luceb. *Hymnus.* Gaude mater Poló. ℣. Pretióſa.

Ad Magnificat Antiphona.

Vir inclyte Staniſlâe, vita, ſignis, paſſione, plebem tuam paſtor bone, fove benedictiône, gubérna protectiône, ſalva ſancta interceſſiône, alleluia.

Commemor. S. Gregorij. O Doctor óptime. ℣. Amavit. *Oratio.* Deus qui pópulo.

DIE XIII. MAIJ.

In diœceſi Gneſnenſi S. Servatij Confeſſoris & Pontificis. Dupl.

ORATIO.

DEus, qui pópulo tuo ſanctum dediſti Servatium prædicátorem, concéde quæſumus; ut nos tanti Pontificis interceſſiône, & tuæ pietatis defenſiône, ab omnibus ubique liberêmur adverſis, & tranqnilla proſperitate in tua iugiter laude lætémur. Per Dominum noſtrum.

Lectiones primi Nocturni de ſcript. curr. ſi venerit in Dominica, alias de comm. Conf. Pontif.

In ſecundo Nocturno.

Lectio V.

SAnctus Servátius, Tûgrorum Epiſcopus, inſignis Catholicæ fidei confeſſor. ſtrenuuſq; defenſor ac propugnátor fuit. Multùm inter Epiſcopos Galliæ laudatúr à Sulpitio Sevéro, quòd in concilijs Arimini & Seleúciæ, minis & terriculis Arianorum non céſſerit, ſed contra illos fidei profeſſiônem ediderit. Quin & magnus ille Catholicæ fidei confeſſor Athanaſius, præclàram eius mentionem facit. ℟. Invêni David.

Lectio VI.

PIetas quoque ac in gregem Chriſti cháritas huius ſancti viri fuit eximia. Nam, ut divus Gregorius Turonénſis ſcribit, vigilijs ac ieiunijs vacans, crebro lacrymarum imbre perfuſus, miſericórdiam Dómini precábatúr, ne unquam Hunnôrum gentem incrédulam in Gállias venire permitteret. ℟. Póſui adiutorium.

Lectio VII.

ATque ſéntiens per ſpíritum pro delictis populi hoc ſibi non fuiſſe con-

concéssum, Romam ivit ad B. Petri túmulum, ut adiunctis sibi Apostolicæ virtútis patrocinijs, quæ flagitabat, mererétur facilius obtinere. Ibi verò multis diébus sese oratióne inédiaq; affligens, respónsum accépit, deliberatióne Dómini sáncitum esse, Hunnos Gallias debêre populari: ipsius autem óculos ea mala non visuros. R. Iste est, qui ante.

Lectio VIII.

AD suos ergo Tungros, ut iussus erat, redit própere; rebusq; suis dispôsitis, ultimum eis valedicit, Traiectémq; urbem moritûrus accêdit. Ibi enim módica febre corréptus, ad meliórem vitam transiit. Cuius ibidem sepulchrum, quámdiu sub dio fuit, nix nunquam áttigit, multisque deinceps miráculis Deus illustravit. ℟. Iustum deduxit.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Ego sum vitis, vos pálmites. *de comm. Mart. tempore Paschali.*

℟. IX. Amâvit eum Dóminus.
℟. X. Sint lumbi vestri.
℟. XI. Iste sanctus dignè.
℟. XII. Elégit te Dominus.

DIE XIII. JULIJ.

In festo Sanctæ Margaritæ Virginis & Martyris. Duplex. Omnia de communi Virginum. Oratio. Indulgentiam.

Lectiones primi Nocturni.
Confitébor tibiDomine Rex.

In secundo Nocturno.

Lectio V.

Ex his quæ sunt apud Laur. Surium.

BEata Margarita ex Antiochia Pisidiæ oriúnda, filia fuit Ædesij, qui fuit illis tempóribus vel mamáxime insignis sacérdos idolórum. Cuius eximia pulchritudine cum captus esset Olibrius Præses Oriéntis, ita ut eam uxorem dúcere haberet in ánimo, deprehénso quòd Christiana esset, & nullo modo eius in Christum fidei ratiônem posset fléctere, aut emollíre blanditijs, varijs deindè torméntis eam est ággréssus. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

ITaque Virgo Sancta humi exténsa primò virgis immisecorditer cæsa est: deinde, cum ira ebulijsset Olibrius, férreis étiam láminis conclusa, & clavis affixa, férreislaniata est fúscinis, ac sic in cárcerem ducta. Vbi ipsa orante, repenteque magno terræ motu excitáto, diábolum suscepta forma terribilis dracónis eam circumcursántis signo crucis superâvit, ac simul de cælo à plagis omnîno fuit curâta. ℟. Dilexisti.

Lectio VII.

SEquenti die impius Præses ad se vocatæ, & in senténtia persistenti iubet, ut nudátæ lampádibus pectus uratur & látera, ac deinde de ligno depósita in magnum lebêtem aqua plenum vincta conijciatur, ac sic suffocêtur. ℟. Afferéntur regi.

Lectio VIII.

VNde cum nihilóminùs salva evasisset, cum ea, quæ explicari non potest exultatiône, laudans Trinitátem, tandem ab impio Olibrio pronuntiáta in eam capitis senténtia, pulchrè decertatiônis suæ cursum perégit. ℟. Prudentes virgines.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Simile est regnum cælorum thesauro. *de comm. nec Virg. nec Mart.*

℟. IX. Hæc est virgo sapiens.
℟. X. Media nocte.
℟. XI. Induit me Dominus.
℟. XII. Simile est.

DIE XV. JULIJ.

In festo Divisionis Sanctorum Apostolorum. Duplex.

Omnia de communi Apostolorum præter ea quæ hic ássignantur.

Ad Vesperas Antiphona.

Hoc est præceptum, *cum reliquis de Laud. Psalm. de Dominica. Capitulum.* Fratres, iam non estis hóspites. ℟. *br.* Constitues eos. *Hymnus.* Exúltet.

℣. In omnem terram exivit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eôrum.

Ad Magnificat Antiphona.

Euntes in mundum univérsum, prædicate Evangelium omni creaturæ, alleluia: qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit, alleluia: qui autem non crediderit, condemnabitur, alleluiá.

ORATIO.

DEus, qui Ecclesiam tuam distribûtam per orbem terrarum sanctórum Apostolôrum prædicatióne fundasti: concéde propitius; ut quorum hodiérna die sub una celebritate recólimus insignia, eôrum in cunctis necessitátibus nostris experiamur suffragia. Per Dominum nostrum.

Lectiones primi Nocturni. Sic nos existimet homo. *de comm. Apost: nisi occurrant dicendæ de Dominica præcedenti.*

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ioannis Chrysostomi. *1. de Pentec. tom. 3.*

Lectio V.

QVæ sunt tales stellæ sicut Apostoli? Stellæ in cælo: Apóstoli super cælos. Quæ sursum sunt, inquit Apóstolus, sápite, ubi Christus est in dextera Patris sedens. Stellæ de igne insensibili: Apóstoli de igne intelligibili. Stellæ innocte lucent, in die obscurrantur: Apóstoli in die & in nocte suis radijs, hoc est virtútibus, effúlgent. Stellæ orto sole obscurantur. Apóstoli sole iustitiæ resplèndente, sua claritate lucéscunt. Stellæ in resurrectione cadent sicut folia? Apostoli in resurrectiône rapiêtur in áëra nubibus. Et in illis quidem sideribus alius Antifer, alius Lucifer appelâtur: in Apostolis autem nullus Antifer est, omnes Luciferi; & ideò stellis maiores Apostoli: Et quicúnque eos luminária vocáverit mundi, non peccabit: non solum dum essent in corpore, sed etiam magis nunc, quando de hac vita migrârunt. ℟. Vidi coniunctos.

Lectio VI.

PEragrarunt piscatóres orbem terrârum; & infirmum eum inveniéntes, ad sanitâtem reduxerunt: & in ruina positum ad stabilitatem revocavérunt, non scuta moventes, non arcus tendéntes, non sagittas mittentes, non pecúnias largientes, non eloquéntiæ confidentes. Et erant nudi quidem sæculo, sed indûti Christum: pauperes, sed divites; pecúnia indigéntes, sed regnum cælórum possidéntes. Non habentes humâna solátia, habentes autem Dominũ suum. Ego enim, inquit, vobiscum sum ómnibus diêbus usque ad consummationem sæculi. ℟. Beati estis.

Lectio VII.

PEragrârunt universum orbem terrârum oves simul cum lupis. Quis vidit: quis audivit? Dicit, Mittam vos ut oves in medio luporum. Quis unquam pastor oves mittit in medio luporum, sed magis si viderit lupos, congreget oves. At verò Christus è contrário fecit: oves ad lupos direxit, & vulnerátæ à bestijs non sunt, sed magis lupi ad ovium mansuetudinem sunt conversi. ℟. Isti sunt.

Lectio VIII.

VBi sunt nunc, qui aúdeant Ecclesiæ contraire? Quando novélla erat, in nullo potuit lædi; & nunc quando usque ad cælum pervênit, existimas eam posse superâri? Et tunc quidem cum undecim essent Apostoli, nullus eos superáre pótuit, sed pauci homines totum cepérunt mundum: & nunc quando terra & mare, & orbis terrârum, & inhabitábiles regiônes, & civitates, & omnes fines terræ pietate repléti sunt, putas eam te posse lædere? sed non póteris. Christus enim propter eam passus est, portæ inferi non prævalébunt adversus eam. Facilius cælum exterminári potest, & terra perire, quàm aliquid mali pati Ecclesia. ℞. Constitues eos.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelij secundum Lucam.

Lectio IX. *Cap.* 9.

IN illo tempore: Convocátis Iesus duodecim Apostolis, dedit illis virtutem, & potestatem super ómnia dæmonia, & ut languóres curárent. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

BEnignus & clemens Dóminus ac Magister non invidet servis atque discipulis virtûtes suas. Et sicut ipse curaverat omnem languórem & omnem infirmitâtem: Apóstolis quoq; suis tribuit potestâtem, ut curent omnem infirmitâtem, omnemque languôrem. ℞. Isti sunt qui viventes.

Lectio X.

SEd multa distantia est inter habêre & tribúere, donáre & accipere. Iste quodcúnque agit, potestáte Dómini agit: illi si quid faciunt, imbecillitâtem suam & virtûtem Dómini confitentur dicentes: In nómine Iesu surge & ambula. ℞. Isti sun viri sancti.

Lectio XI.

ET misit illos prædicáre regnum Dei, & sanare infirmos. Fortasse enim nemo crederet hominibus illiteratis, promittentibus regna cælôrum. Ideò concessit illis primùm potestâtem signôrum, & tunc misit prædicâre regnum Dei; ut promissôrum magnitúdinem attestarétur etiam magnitûdo factôrum; fidemq; daret verbis virtus ostensa: & nova fácerent, qui nova prædicárent. ℞. Qui sunt isti.

Lectio XII.

VErùm signa quæ tunc per Apóstolos corporaliter fiebant, quotidie in sancta Ecclesia per sanctos prædicatóres spirituáliter fiunt. Cùm in fide quis infirmus, eôrum prædicatiône roborâtur ad fidem: cùm mórtuus quis in peccatis, grátia & misericórdia Dei compúnctus, per eôrum eruditionem resuscitatur ad pœnitentiam & confessiónem peccatórum suorum, dignaque emendatione vitam merébitur sempiternam. ℞. Ite in orbem universum, & prædicáte dicentes: * Qui crediderit, & baptizatus fúerit, salvus erit. ℣. Eúntes in mundum univeersum prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit. Gloria Patri. Qui crediderit.

Sequentia Sancti Evãgelij secundum Lucam. Cap. 9.

IN illo témpore: Convocátis Iesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem, & potestatem super ómnia dæmonia, & ut langúores curárent. Et misit illos prædicáre regnum Dei, & sanáre infirmos. Et agit ad illos: Nihil tuleritis in via, neque virgam, neq; peram, neque panem, neq; pecúniam, neque duas túnicas habeatis. Et in quamcúnq; domum intraveritis, ibi manete,

& inde ne exeátis. Et quicúnque non recéperint vos; exeúntes de civitáte illa, etiam púlverem pedum vestrórum excútite in testimónium supra illos. Egressi autem circuibant per castella evangelizantes & curántes ubiq;.

Orátio. Deus qui Ecclesiam tuam. *suprá* fol.

Ad Benedictus Antiphona.

Convocátis Iesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem & potestátem super omnia dæmónia, & ut languóres curárent.

In secundis Vesp: ad Mag: Ant.

Egressi duódecim Apóstoli, circuibāt per castella, evangelizántes & prædicántes ubique.

Et fit commemoratio sequentis.

DIE XVI. JULIJ.

In festo SS. Andreæ ac Benedicti Martyrum. Duplex.

ORATIO.

DEus, qui nos concedis Sanctórum Martyrum tuórum Andréæ & Benedicti natalitia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudêre. Per Dóminum nostrum.

Cæterá omnia de Communi plurimorum Martyrum præter Lectiones.

In secundo Nocturno.

Lectio V.

SAnctus Andréas Suiradus, quem alij Zoerardum nôminant ex Polóniæ provincia ortus, Christiána religióne tum primúm in Polónia & Hungária florénte, vitam monásticam in cœnobio Zobor dicto, apud Nitriam civitatem, sub Philippo Abbate proféssus est. Mira illius viri abstinentia, carnisque mortificátio prædicátur; quippè qui præter triduánam frequêntem inédiam. Quadragésimam quoque solis quadraginta núcibus contentus transigeret: nihilóminus tamen interdiu operarêtur, noctu verò vix quidquam quiêtis cáperet. Sedénti enim iuxta spineam sepem somnus erat lumbisq; caténâ occúltâ æreâ præcinctis. ℟. Sancti tui Domine.

Lectio VI.

VErúmtamen in tanta cibórum parcitate, nunquam ab elaboratione cessavit: sed accépta secúri solitarium sylvæ penetrabat recessum, ibidémque tamdiu in ópere persistêbat, quoad nimio labôre fractus, humi laberetur. Accidit autem, ut die quodam sic instar mórtui iaceret, cumque, dúbio procul, ab omni humano solatio destitútus, extrémum spiritum edidisset; tum ecce súbito iúvenis eximio præfulgens candôre, qui eum vehiculo impósitum, ad cellam perduxit, ac prótinus evánuit; cum verò Andreas, ut colléctis viribus cognôvit benigna Dei misericordia tanto periculo se esse liberátum, exultare, & gratias agere cæpit, Benedictum suum discipulum, ne ante diem óbitus sui rem admirabilem promulgâret, iuramentô obstrinxit. ℟. Verbera carnificum.

Lectio VII.

CVm iam extrémus immineret vitæ dies, tum Andréas, illis, qui eum circumstábant, præcépit, ne quid vestimētórum, quibus operiebátur, auférrent, usque dum Abbas ipse Philippus, qui accérsitus expectabatur, adésset. Abbas autem eo defúncto adveniens, ut primùm sacrum corpus de more lavándum áttigit, catênam æneam ipsis viscéribus pénitus inhæréntem invênit. Prorsus quidem hoc martyrij genus occúltum mansisset, nisi ad umbilicum ligati nodus apparuisset metalli. Solúta verò catēna

dum ex corpore trahébatur, costarum sonus elisarum, omnium aures cum horróre replebat. ℟. Tanquam aurum.

Lectio VIII.

ANdreæ, in huiusmodi sanctis exercitijs defúncto, Benedictus eius discipulus génere itidem Polónus, succéssit: magistrique mores, & vitam imitátus, triénnio supervixit. A latronibus dénique spe inveniéndæ pecúniæ trucidâtus, & in flumen proximum Vagum nómine proiéctus est. Vbi corpus eius demérsum, anno toto sub aquis delituit: tandem aquilæ, locum quotidie obsérvántis, indicio inventum est integrum, & incorrúptum: in temploque sancti Emmerámi córpori sui magistri appósitum est. ℟. Certamen magnum.

In tertio Nocturno.

Homilia in Evangelium. Descéndens IEsus de monte. *de Communi Martyrum.*

In secundis Vesp. comm. S. Alexij.

S. Hyacinthi Confessoris festum celebratur in Polonia Dominica proxima post festum Assumpt. B. M. V. sub ritu duplici ex indulto Sedis Apostolicæ.

Extra Poloniam. XVI. Augusti.

Omnia prout in Breviario die ut supra.

In festo Translationis. S. CASIMIRI.

Dominica prima post Octavam Assumptionis B. M. V. sub ritu duplici, ex indulto Innocentij x. Pontif. Maximi. *Omnia dicuntur ut in eius Festo* IV. Martij. *præter orationem & lectionem quæ sequitur.*

ORATIO.

DEus, qui Beátum Casimirum de mundi & carnis victória triumphantem à terréno ad cæléste Regnum transtulisti; da quæsumus, ut qui eius hódie memóriam Translatiônis agimus, eiúsdem semper in adversitátibus experiâmur suffrágia. Per Dóminum nostrum.

In secundo Nocturno.

Lectioni octavæ hæc apponi debent.

IN cuius honôrem plúribus étiam per Ioánnem Casimirum Regem gratijs in regni tutélam advérsus infidéles recéptis, pietâte primùm Sigismundi tertij Vilnæ régié extrúcto, & à Vladislao IV. pari munificéntia absolúto sacello, & illuc córpore honorificentissimè translâto: eiúsmodi Translatiónis memória hodie ipso Ioánne Casimiro de hoc Sedi Apostolicæ supplicante anniversaria celebritate côlitur. Et quoad diem celebrandi festum, & Officium sub ritu Dúplici per totum Regnum Polóniæ illum transférri in Dominicâ primâ post Octavam Festi Assumptiônis Beátæ MARIÆ Virginis, Innocentius x. indulsit.

DIE XXVII. SEPTEMBRIS.

Translatio Sancti Stanislai *Duplex.*

Omnia ut in ipso die festo S. Stanislai in Maio *exceptis Lectionibus in primo Noct. leguntur de comm. unius Mart. nisi occurrant dicendæ de Dominica præcedenti.*

In secundo Nocturno.

Lectio V.

ECce enim Stanislâus computátus est inter filios Dei, & inter sanctos sors illius est. Honorificavit eum Pater ætérnus, qui in cælis est: cêntuplum accêpit in hac vita, & vitam ætérnam possêdit. Nam qui vivus cæcis viam demonstrabat, mórtuus cæcos illúminat: qui vivus unum solùm mórtuum, magna nôstri orbis admiratióne, à mortuis excitavit, mortuus plures de sorte mortis sustulit: qui vivus ferro Boleslái cessit, mortuus uni-

univérsos exércitus. atque ácies integras, piórum regum patronus & adiûtor, gentisq; suæ amâtor, fugat. Itaque cum locus ille, ubi depósitus fuit, pópuli frequéntiam, quæ illuc opis causa confugiêbat, continêre non posset, Lambértus huius nôminis tértius, succéssor eius, & Princeps Vladislaus, divinis visiônibus admóniti, ossa Sancti, odórem suavissimum spirantia, sancté ac reverénter in primarium templum Cracoviénse, sancti Venceslai tum dictum, transferunt. Sic suo altári Póntifex, Cathedræ Doctor, templo Episcopus, pópulo pastor, post decénnium restituitur. ℟. Lux perpetua.

Lectio VI.

POst centum tandem & septuaginta annos, éxcitat Dóminus spíritum Prandótæ Episcopi Cracoviénsis, viri Sancti, Boleslái item Ducis, cum sua cóniuge Kinga, fémina castissima. Qui miráculis Sancti Episcopi colléctis, & fide publica, tanqúam igni probátis, legâtos ad Innocéntium Quartum Summum Pontificem mittunt: atque ut tantum virum in númerum Sanctorum referre velit, diligenter precántur. Fit consultátio Assisij, ubi tum forté erat summus Pontifex, inter álios tum unus adversabátur causæ divi Stanislái Reinhóldus Cardinalis Ostiénsis, vir primæ auctoritatis, incidit hic in gravem & lé taalem morbum: cui in somnis appáret divus Stanislaus, indignè illum fácere docens, qui Dei resistat voluntáti: excitátur senex, Divo se commendat, convalescit, causam anteá oppùgnátam tuêtur. Fit summus consénsus omnium: Episcopus Sanctus inter Martyres refértur. ℟. In servis suis.

Lectio VII.

COntigerat, Deo ita ordinánte, inter ipsam rem sacram, ut mórtuus adoléscens à matre in illud templum divi Francisci dictum deducêretur. Pontifex Deum supplex precatur, ut novo miráculo factum suum confirmet: érigit se súbitò adolescens: fit ingens lætitia ómnium. Summus Póntifex pro suggéstu grátias Deo agit: Martyrem luculentissima oratiône célebrat: diem viij. Idus Maij memoriam eius solemnem assignat. ℟. Filiæ Ierúsalem.

Lectio VIII.

REdeunt legati cum ingenti lætitia, annuntiántes, quanta Deus fecit cum Mártyre suo. Prãdota Episcopus ossa Sancti ex púlvere terræ súblevat, eaque pro more sólito in altári condit, Boleslão Rege Pudico, ac Regina pudicissima cæterisque Episcopis ac Ducibus regni & vicinarum Provinciarum assisténtibus. Et factum est in illa die gaudium magnum: benedixitq; Dóminus novissimis Stanislái, magis quàm principio eius. ℟. Lætabitur iustus.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelij secúndum Ioannem.

Lectio IX. *Cap. 10. b.*

IN illo témpore: Dixit Iesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et reliqua.

Homilia Sancti Basilij Episcopi.

QVómodo cum magna dicit: Ego manu mea firmavi terram, ego produxi cælos solus: quómodo cum alia dicit, quæ digna sunt dici de Deo, sic dicit: Ego sum pastor bonus. Arcet degéneres, & veritatem sibi ipsi vendicat: Ego sum pastor ille bonus. Disce quis sit pastor, & quis sit bonus ille. Ipse hoc interpretatur: Bonus pastor ánimam suam ponit pro óvibus suis: mercenárius verò,

rò, & qui non est pastôr, cuius non sunt oves própriæ, illi nihil est curæ, quando lupum veniéntem videt. Hic quærit Ecclesia: Si Dóminus pastor est, quis sit mercenárius pastor? Num diabolus? Et si diabolus mercenárius pastor est, quis sit lupus. At lupus diabolus est, béstia immanis, rapax, insidióſa commûnis o- omnium hostis. Hábeat itaque propriam appellatiônem mercenárius pastor. ℟. Ego sum vitis vera.

Lectio X.

TVnc quidem mercenários pastôres Dóminus vocavit, ad eos cônversus, qui tunc erant: sunt verò & nunc (quod minimè vellem) qui, non ut prosint ovibus, pastôres agunt: quibus própriè mercenáriôrum appellátio convenit Tunc Principes sacerdôtum notabantur & Pharisæi, & tota illa secta Iudáica: illos dixit mercenários esse pastôres, qui non veritatis, sed quæstus sui gratia pascéndi potestatem usurparant: qui vano prætextu precationibus instabant, ut panem comederent viduarum & orphanorum. Mercenarij sunt, qui proprium compendium curant. Qui præsentia sectantes, ad futura non aspiciunt, mercenarij sunt non pastôres.

Lectio XI.

ET cognosco oves meas, & cognoscũt me meæ. Quid vocat cognoscere? Oves meæ inquit, vocem meam audiunt. Ecce quomodo cognoscatur Deus, ex eo, quod præcepta illius, audimus: ex eo, quod illa audientes opere adimplemus. Hæc demum est cognitio Dei, observantia videlicet præceptorum Dei, non inanis illa curiositas, non essentiæ Dei, & supramundanorum investigatio, non rerum invisibilium consideratio. Satis tibi sit, scire pastorem esse bonum, animã suã posuisse pro ovibus. Quantus verò sit Deus, & quæ illius mensura & qualis essentia; talia sciscitanti sunt periculosa, ei autem qui rogatur perplexa: & talium medicina est silentium. ℟. O venerandam.

Lectio XII.

QVi vero nostram hanc panegyrim congregavit, nos custodiat indemnes, illæsos, & à lupi rapacitate securos, ecclesiam hanc immotam, ac magnis Martyrum turribus munitam, conservet: omnes furentium hæreticorum insidias & incursus, in tranquillitate ac silentio avertat: nobis verò donet, ut divina oracula discamus & doceamus, subministrata à Spiritu Sancto gratia: cui cum Patre & Filio sit gloria & imperium, nunc & semper & in sæcula sæculorum, Amen. ℟. Pastor cadit.

Evangelium & Oratio ut supra in die Festi. Vesp: à Capitulo de sequenti.

DIE XVIII. SEPTEMBRIS.
In festo S. Venceslai Martyris. Duplex.

Omnia dicuntur prout in Translatione ejusdem die v. Martij.

DIE X. OCTOBRIS.
Officium Gratiarum actionis pro Victoria ex Turcis.

Anno MDC. XXI. eodem die obtenta. *Duplex.*

Ad Vesperas Antiphona.

Cantemus Domino. *cum reliquis de Laudibus. Psal.* Dixit Dominus: *cum reliquis de Dominica.*

Capitulum. 2. Cor. 1.

BEnedictus Deus & Pater Domini Nostri IESU Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis,

qui

qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. ℟. *br.* Adorabant Sancti * Viventem in sæcula. Adorabant. ℣. Et mittebant coronas suas ante thronum Dei. Viventem. Gloria Patri. Adorabant.

Hymnus.

SVperne regum Rex bone
Fons pacis & victoriæ,
Deus Pater sperantium
Vltor superbientium
Ad iussa cuius turgidæ
Maris procellæ subsident
Iras leones exuunt.
Sol stat stupens, nec se movens
Quo fulgurante desuper
Gentes feroces expavent.
Hostes tremunt mali fremunt
Boni triumphant gaudio
Tu barbaros Osmanicos
Apros fugas è vinea
Poloniæ Regnum tuæ
A clade dira vindicans.
Ergo tuo celsissimo
Sit nómini laus, gloria,
Qui trinus ac unus Deus
Per sæcla vivis omnia.

℣. Sancti per fidem fortes facti sunt in bello.
℟. Castra vertérunt exterôrum.

Ad Magnificat Antiphona.

Benedictus Dóminus Deus noster, qui docet manus nostras ad prælium, & digitos nostros ad bellum.

ORATIO.

DEus, qui in summis Regni nostri periculis antîqua bráchij tui miracula renovâsti; suscipe gratiârum actiónes exultántium populôrum: & quibus tanti gáudij causam prestitisti, perpétuæ fructum concêde lætitiæ. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum Invitator:

Regem qui rédimit de intéritu vitam. * Venite adorêmus. *Psalmus.* Venite exultêmus. *Hymn.* Superne regum. *ut in Vesp.*

In primo Nocturno Antiphona.

Fortitudo mea & laus mea Dóminus, & factus est mihi in salutem. *Psalmus.* Domine Dominus noster. *cum reliquis ut in Festo SS. Trinitatis.*

Antiphona. Dignus es Dómine accipere glóriam, honôrem, & virtutem. *Psalm.* Cæli enarrant. *Antiph.* Tua est, Dómine, magnificentia, & potentia, & glória, atq; victória. *Psalm.* Domini est terra. *Antiphona.* Dóminus virtûtem popúlo suo dabit, Dóminus benedicet populo suo in pace. *Psalm.* Afferte Domino. *Antiph.* Ecce óculi Dómini super timentes eum, & in eis qui sperant super misericórdia eius. *Psalm.* Exultate iusti in Domino. *Antiph* Dóminus virtûtum nobiscum, suscéptor noster Deus Iacob. *Psalm.* Deus noster refugium & virtus.

℣. Benedic anima mea Domino.
℟. Et omnia quæ intra me sunt, nómini sancto eius.

De libro secundo Machabeôrum.

Lectio I. *cap.* 15.

ET Nicânor quidem cum summa superbia eréctus, cogitaverat cõmûne trophæum statúere de Iuda. Machabæus autem semper confidebat cum omni spe auxilium sibi à Deo affuturum: & hortabatur suos, ne formidarent ad advéntum natiônum, sed in mente habérent adiutoria sibi facta de cælo, & nunc sperarent ab Omnipotente sibi affutûram victóriam. Et allocûtus eos de lege & Prophetis, ádmonens etiam certàmina quæ fecerant priùs, promptióres constituit eos?

& ita animis eórum erectis, simul ó. stendêbat Géntium fallaciam, & iuramentórum prævaricatiónem. Singulos autem illórum armávit non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis & exhortatiónibus. Exhortati itaq; Iudæ sermònibus bonis valde, de quibus extolli posset impetus, & animi iúvenum confortari, statuérunt dimicare & confligere fórtiter, ut virtus de negotijs iudicaret. ℟. Fácile est concludi multós in manu paucôrum, & non est differéntia in conspéctu Deì cæli. * Liberare in multis, & in paucis.

℣. Non in multitúdine exercitus victória belli, sed de cælo fortitudo est. Liberare.

Lectio II.

ET, cum iam omnes sperarent iudicium futûrum, hostesq; adéssent, atq; exercitus esset ordinâtus, béstiæ, equitesque opportúno in loco compósiti, considerans Machabæus advéntum multitudinis, & apparâtum várium armôrum, & ferocitátem bestîarum, exténdens manus, in cælum prodigia facientem Dóminum invocavit, qui non secúndúm armôrum poténtiam, sed prout ipsi placet, dat dignis victôriam. Dixit autem invocans hoc modo: Tu Dómine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechia Rege Iuda, & interfecisti de castris Sennacherib centum octoginta quinq; millia: & nunc dominator cælôrum, mitte Angelum tuum bonum ante nos in timôre & tremôre magnitudinis brachij tui, ut metuant, qui cum blasphémia véniunt advérsus sanctum pópulum tuum.

℟. Quis similis tui in fortibus Dómine, quis similis tui? Magnificus in sanctitate: * Terribilis, atq; laudabilis, & faciens mirabilia. ℣. Dux fuisti in misericórdia pópulo, quem redemisti Terribilis.

Lectio III.

NIcânor autem, & qui cum eo erant, cum tubis & cánticis admovébant: Iudas verò, & qui cum ipso erant, invocato Deo, per oratiônes congressi sunt: manu quidem pugnantes, sed Dóminum córdibus orántes, prostravérunt non minùs triginta quinq; millia, præsentia Dei magnificè delectati. ℟. Procidébant viginti quatuor Seniôres ante sedéntem in throno, & adorabant viventem in sæcula sæculorum: * Et mittébant corónas suas ante thronum.

℣. Dignus es Dómine Deus noster accipere gloriam, honorem, & virtûtem. Et mittébant.

Lectio IV.

CVmque cessassent, & cum gáudio redirent, cognoverunt Nicánorem ruisse cum armis suis. Facto itaq; clamôre & perturbatiône excitata, pátria voce omnipotentem Dóminum benedicébant. Itaque omnes commúni consilio decrevérunt nullo modo diem istũ absque celebritate præterire.

℟. Gloria Patri, genitæq; Proli, & tibi compar utriusq; semper Spiritus alme, Deus unus. * Omni témpore sæcli.

℣. Da gaudiôrum præmia, da gratiarũ múnera, dissolve litis vincula, astringe pacis fœdera. Omni. Gloria Patri. Omni.

In secundo Nocturno Antiphona.

Adonai Dómine, magnus es tu, & præclarus in virtûte tua, & quem superare nemo potest. *Psalm.* Omnes Gentes. *Antiph.* Non in multitúdine exércitus victória belli, sed de cælo fortitûdo est. *Psalm.* Magnus Dóminus. *Antiph.* Vir obédiens loquêtur victóriam, vir impius procáciter obfirmat vultum suum. *Psalm.* Deus iudicium tuum. *Antiph.* Ædificavit Móyses altare; & vocavit nomen

men eius, Dóminus exaltatio mea. *Psal.* Cantate Dómino cânticum novum: * cantate. *Antiph.* Dóminus cónterens bella, Dominus nomen est illi. *Psalm.* Dóminus regnavit. *Antiph.* Dóminum formidabunt adversarij eius, & super ipsos in cælis tonabit. *Psalm.* Cantate Dómino canticum novum: quia.

℣. Iste Deus meus & glorificabo eum.
℟. Deus Patris mei & exaltabo eum.

Lectio V.

SIgismundo Tertio Rege, Osmanus Turcarum tyrannus immensis ex Európa, Asia, Africa contractis copijs, Tartârorum etiam Principe, qui longe maiôrem iusto ducebat exércitum, in belli societatem accito, Reipublicæ Christianæ vastitatem atq; excidium minitãs in Polóniam movit. Tanti adventantis hostis fama minimé consternatus Sigismúndus, cùm sciret non in multitúdine exércitus victóriam, sed de cælo esse fortitúdinem ope divina suppliciter implorata, Dei genitrice, Regniq; Patrônis conciliátis, fortiter constanterq; bellum suscépit.

℟. Tu venis ad me cum gladio & hasta, & clypeo: * Ego autem venio ad te in nomine Dómini exercituum.
℣. Dabit te Dôminus in manu mea, & percútiam te, & auferam caput tuum. Ego autem vénio.

Lectio VI.

PRæmissus ad fines Poloniæ non maximo número exércitus, qui hostẽ sustinêret, dum Sigismúndus omnem Regni nobilitatem trahens adveniret. Castra in hostili ditiône ad Chôcimum pósita, ut bellum potiùs inferre, quàm illatum repéllere Poloni videréntur.

℟. Persequebâtur unus mille: * Et duo fugabant decem millia. ℣. Nonne ideò quia Deus suus véndidit eos, & Dóminus conclûsit illos. Et duo.

Lectio VII.

DEcies, & quidem comite semper victória, ácie pugnatum: tóties à castrôrum oppugnatiòne ingénti cum clade reiectus hostis, tóties erupêre nostri feliciter, Turcârum stationes prôsperè tóties incursavêre, ut Dóminum exercituum à nobis stare apertissimè patêret. ℟. Dextera tua Dómine magnificáta est in fortitúdine: * Déxtera tua Dómine percússit inimicum. ℣. In multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversarios tuos. Dextera tua.

Lectio VIII.

FRacta tandem tot clâdibus inflictis Osmanì contumácia: cum se frustra advérsus Deum pugnâre intellexisset, ad ipsos Polóniæ fines eôdem in loco mensem integrum, eôq; ámpliùs hæsisset inglórius, sexaginta militum millia cæsa desideráret, maiôrem longè númerum belli incommoda absumpsissent, stratos suórũ cadaveribus undique campos cérneret, ipse iam Sigismúndus cum Polóniæ flore maiôribus cópijs imminêret, qui bellum intúlerat, pacem expétijt, acceptisq; conditiónibus sexto Idus Octóbris prior castra movit, ex àppetita armis Polónia nihil omninò præter ignominiam & dédecus reportatûrus. Is dies, in tanti beneficij memóriam, ut Deo sacer, festusq; Poloniæ ac solémnis perpétuò in pósterum foret, Sigismúndus ipse Rex, Regniq; Antistites à Gregório Quintodécimo impetravêre: mox Vladislâo, qui parenti successerat, & in castris belli témpore fúerat, ut próprio ac peculiári officio ad grátias agéndas accomodato Horas canónicas eódem die Polonia persolveret, Vrbanus Octavus indúlsit.

℟. Honor, virtus, & potéstas, & impérium sit Trinitati in unitate, unitati in

in Trinitáte. * In perénni sæculorum tempore. ℣. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus. In perénni. Glória Patri. In perénni.

In tertio Nocturno Antiphona.

Dóminus quasi vir pugnátor ómnipotens nomen eius. *Canticum.* Cantemus Domino. *ex feria quinta, quod dividatur in tres Glorias.*

℣. Benedic ánima mea Dómino.

℟. Dómine Deus meus, magnificatus es vehementer.

Homilia in Evangelium. Cum audiéritis prælia. *de communi plurimorum Martyr.*

℟. jx. Réddidit Dóminus iustis mercédem labórum suórum, & dedúxit eos in via mirabili. * Et fuit illis in velamento diei, & in luce stellárum per noctem. ℣. Tránstulit illos per mare rubrum, & transvexit eos per aquam nimiam, Et fuit.

℟. x. Iusti tulerunt spólia impiórum, & decantavérunt Dómine nomen sanctum tuum. * Et victricem manum tuam laudavérunt pariter. ℣. Sapientia apéruit os mutórum, & linguas infantium fecit disertas. Et victricem.

℟. xj. Benedicamus Patrem & Filium cum sancto Spiritu. * Laudémus & super exaltémus eum in sæcula. ℣. Benedictus es Dómine in firmaméto cæli, & laudabilis, & gloriósus in sæcula. Laudémus.

℟. xij. Te Deum Patrem ingénitum, te Filium unigénitum, te Spiritum sanctum Paráclitum, Sanctã & individuam Trinitátem toto corde & ore confitémur, laudámus atq; benedicimus: * Tibi glória in sæcula. ℣. Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia, tu es Deus solus. Tibi gória in sæcula. Gloria Patri.

Evangelium. Cum audiéritis. *Oratio.* Deus, qui in summis, &c.

AD LAUDES.

& per Horas Antiphona.

CAntémus Dómino, gloriosé enim magnificatus est: equum & ascensorem deiécit in mare. *Psalm* Dominus regnavit. *cum reliquis 25. Antiphona.* Déxtera tua Dómine magnificata est in fortitudine: déxtera tua percússit inimicum. *Antiph.* Arcus fórtium superatus est, & infirmi accincti sunt róbore. *Antiphona.* Iusti decantavérunt Dómine, nomen sanctum tuum, & victricem manum tuam laudavérunt páriter. *Antiph.* Ego autem in Dómino gaúdébo, & exultabo in Deo Iesu meo.

Capitulum.

BEnedictus Deus & Pater Dómini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius cõsolatiônis, qui cõsolatur nos in omni tribulatione nostra.

℟. *br.* Iusti decantavérunt Dómine. * Nomen sanctum tuum. Iusti. ℣. Et victricem manum tuam laudavérunt páriter. Nomen. Gloria Patri. Iusti.

Hymnus.

REx magne, Rex altissime,
Virtutis è Throno tuæ
Æternitatem partiens,
Et regna mundi transferens;
Quam sunt inaccéssæ tui
Profunditates consilij!
Vt est procul cælum solo,
Arcana sic procul tua.
Thrax en furóris férrea
Qui virga divini fuit,
Nunc ipse pœnas ácriter
Iussu tuo demens luit.
Sic corda, quando cæteris,
Cædem superbè détonant,
Cæduntur, & casu suo
Dei timórem prædicant.
Patri Deo sit glória,
Eiusque soli Filio,

Cum

Cum Spiritu, qui perpéti:
Mundum regit custodia. Amen.
℣. Non est similis tui in dijs Dómine.
℟. Et non est secundum ópera tua.

Ad Benedictus Antiphona.

Benedicimus Deum cæli, & coram ómnibus viventibus confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

ORATIO.

DEus, qui in summis Regni nostri perículis antiqua bráchij tui miracula renovâsti, suscipe gratiarum actiones exultantium populôrum; & quibus tanti gáudij causam præstitisti, perpétuæ fructum concéde lætitiæ. Per Dominum nostrum.

Ad Tertiã Ant. Dextera tua. *Capitulũ.* Benedictus Deus, &c. *ut supra in Laud.*
℣. Iusti decantavérunt Dómine nomen sanctum tuum. ℟. Et victricem manũ tuam laudavêrunt páriter.

Ad Sextã Antiph. Arcus fortiũ. *Capitulũ.*

O Quàm bonus & suavis est Dómine, spiritus tuus in ómnibus! Ideoq; eos qui exerrant, pártibus córripis; & de quibus peccant, ádmones, & allóqueris: ut relicta malitia, credant in te Dómine.
℣. Adorabãt sancti vivéntem in sæcula.
℟. Et mittebant coronas suas ante thronum Dei.

Ad Nonam Antiph. Ego autem. *Capitulum.*

TV autem dominator virtûtis cum trãquillitate iudicas, & cum magna reveréntia dispônis nos: subest enim tibi, cùm volúeris posse. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster. ℟. Accipere glóriam honôrem, & virtûtem.

In secundis Vesperis omnia ut in primis, excepta Antiphona ad Magnificat.

Dómine Rex omnipotens, in ditiône tua cuncta sunt pósita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ, si decréveris salvare Israël.

DIE XV. OCTOBRIS.

In Festo S. Heduigis Viduæ Dupl.

Ad Vesperas Antiphona. Dum ésset Rex. *cum reliq. ut in communi nec Virg. nec Mart.*

ORATIO.

DEus gratiæ dator & gloriæ, tuæ nobis propitius sinum pietatis áperi, & præsta, ut qui manéntem civitatem hic non habêmus, ad futuram, quam quærimus, B. Heduigis intervêniénte suffragio perducamur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Calisti Papæ & Mart. Antiph. Qui vult venire. ℣. Iustus ut palma. *de com. unius Mart. Oratio.* Deus, qui nos conspicis.

In primo Nocturno Lectiones.

Mulierem fortem quis inveniet. *de communi nec Virg. nec Mart.*

Lectio V.

HEDVIGIS Bertholdi Marchiônis Moraviæ Cómitis Tiroléńsis & Agnêtis filia, sanctæ Elisabéthæ matértera, duodécimo anno Henrico Longobardo Princípi Polóniæ & Boémiæ in matrimoniũ data; illud semper honorábile & immaculatum custodivit, nullum ieiúnium aut diem festum iúdicans, quem castitátis mérito non condidísset. Nihilóminùs in summa castitâte & continéntia, facta est sicut vitis abúndans in latéribus domus suæ, & filij eius sicut novellæ in circuitu mensæ. Filios enim tres, totidemq; filias viro suo prótulit. Ex quibus Henricus fórtia pro religióne Christiana aggressus, & tanquam alter Iudas Machabæus, castra Dei cõtra Tartaros protegens, martyrij palmam proméruit. Filia Gertrûdis virgo perpetua permansit. Fructu matrimonij Heduígis quæsito, redditisq; novalium fructibus, feriari ab ópere connubiali incipit: eadem marito persuadet. Fit spirituális desponsatio in manu Pontificis, vivitur

inter sponsos Angélica vita per annos vigintiocto, non coram hominibus tantùm, sed étiam coram Deo. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

PArat deinde Heduigis sedem futúræ castitati; amplissimum Trebnicénse monastérium éxtruit, filiam Gertrúdem priùs illuc præmittit; magnos greges virginum sanctárum collegit: ipsa demum consequitur. In oratione diúrna atque noctúrna, nudis, etiam média hieme, pédibus assidua; in iejúnijs multis per totos quadraginta annos persevera-vit: ita ut die Domínico, tertia & quinta Feria piscibus & lactarijs tantùm Sabbatho & Feria secúnda áridis legumínibus, quarto & sexto die aqua & pane solo dumtaxat vescerétur. Pedes páuperum, quos tredecim semper ubíque secum circumdúxit, lavit: ulcera eôrum ligavit, captivos redêmit, súbditos oppréssos tutata est. Irata à némine unquam visa est, conténta ea obiurgatiône, Deus tibi parcat. ℟. Dilexisti iustitiam.

Lectio VII.

NOn cáruit diva Heduigis miraculôrum ac prophetiæ spíritu & gratia: nam & duabus sanctimonialibus visum restituit: & duos recéntes suspénsos, magna ómnium admiratiône, ad vitam revocávit. Mortis item mariti sui tempus & ratiônem longè antè prædixit: & filij eôdem modo: cuius cædem eo ipso quo cæsus est die in remotíssimis pártibus cognôvit: & ipsa diem óbitus multò prius præsénsit & prædixit. ℟. Fallax gratia.

Lectio VIII.

ITaq; priusquàm morbo gravi corrépta fuisset, sacram unctiônem accêpit. Sanctimoniales se ægram sine permissiône superiôrum inviséntes pépulit; nihil sanctum esse docens, quod cum obediéntia maiôrum suscéptum non esset. Priúsquam moreretúr, magna hilaritate Sanctos cum spléndida luce ad se veniéntes salutavit. Mortua est die S. Matthæi hora vespertina, qua ieiúnia sua pane solo reficere solêbat, anno salútis humanæ millésimo ducentesimo quadragésimo tértio. Ac post multis éditis miráculis in númerum Sanctorum à Clemente Quarto relata est. In cuius Canonizatiône mulier cæca visui restitúta est. ℟. Quam pulchra es.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Simile est regnum cælôrum thesauro. *ut in communi nec Virg. nec Mart. In secundis Vesperis commemor. S. Galli Abbatis.*

DIE XX. OCTOBRIS.

Translatio S. Adalberti Dupl. Omnia de communi unius Martyris, præter Lectiones secundi Nocturni quæ leguntur ut in festo 23. April. Adalbertus Episcopus Pragensis. ℟℟. xj. & xij. *Antiphonæ ad Magnificat & Benedictus propriæ sine alleluia. Vesperæ a Capitulo de sequenti Festo cum commemoratione præcedentis & S. Hilarionis Abbatis.*

DIE XXI. OCTOBRIS.
In Festo S. Ursulæ & Sociarum eius. Duplex.

Omnia de communi virginum. præter ea quæ sequũtur. In Vesperis & Laudibus Antiph. Prudentes Vírgines aptáte vestras lãpades: ecce Sponsus venit, exite obviã ei. ℣. Adducéntur Regi Vírgines post eam. ℟. Proximæ eius afferentur tibi.

ORATIO.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctarum Virginũ & Martyrum tuarum, Ursulæ & Sociarum eius, palmas incessabili devotiône venerari: ut quas digna mente non póssumus celebrare, humilibus saltem frequentémus obsequijs. Per Dóminum.

Ad

Ad Matutinum Hymnus.

VIrginis Proles Opifexque Matris,
Virgo quem gessit peperitq; Virgo,
Virginum festum cánimus trophæum
Accipe votum.

Hæc cohors palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domâre.
Córporis sexum dómuit cruéntum
Córpore sæclûm.

Vnde nec mortem, nec amica mortis
Sæva pœnarum génera pavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scândere cælum.

Cuius ergo nos précibus cóhortis
Expia à pœnis scélerum, Redémptor
Vt tibi puro resonémus almum
Pectoris hymnum.

Gloria Patri, genitæq; Proli
Et tibi compar utriusq; virtus
Spiritus semper Deus unus omni
Témpore sæcli. Amē.

Lectio V.

VRsula, sanctitate, sapiéntia, & pulchritúdine insignis; filia unica Regis Británniæ Christianissimi fuit. Quam cum Rex Angliæ gentilis idemque potentissimus, filio suo, missis eo solémnibus núntijs, Vxórem expéteret; ipsa divinitús præmonita, persuasit Patri, ut consentiret ea conditióne ut Rex ille & Pater decem primævæ ætatis virgines, & forma & génere lectissimas perquireréńt, & tam sibi, quàm singulis earum, mille alias virgines honestissimas consociárēt. comparatisq; ad númerum ipsarum undecim triréńnibus indúcias triénnij sibi darent ad dedicatiónem virginitatis suæ; ipse verò iúvenis sacro renovátus lavacro, in fide Christi interim instrueréntur. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

EX hoc condicto, Virginibus, triré-mibus, viris pro comitatu & súmptibus præter spem celérius comparátis, per triénnium belli prælúdia, multis undiq; ad spectáculum confluētibus, ab ipsis celebráta sunt. Tandem cum Vrsula omnes Virgines sócias suas, ad Christum convérsas, tam verbis, quàm exemplis, ad castitatis propósitum erudisset, sub unius diei noctisq; spátio vento próspero ad portum Galliæ Tila, & inde Coloniam delátæ sunt: & ex eo loco Angelica visióne instructæ, Basiléam applicuérunt, religatisq; ibi trirémibus, pedéstri itinere Romam venientes, magno applausu Cleri & pópuli excéptæ sunt. ℟. Dilexisti iustitiam.

Lectio VII.

VBi cum per aliquot dies perlustratis diversis Sanctôrū liminibus, pervigiles in oratióne, Deo ánimas suas commendassent; peráctis votis, itinere quo vénerant, Coloniā sunt reversæ, ab Hunnis iam undiq; obséssam. Qui totam illam sanctam multitúdinem, cui etiam sponsus Eleuthérius se iúnxerat, immániter trucidarunt: Coloniam sanguine & sepultúra eôrum clariôrē reddentes. ℟. Afferentur.

Lectio VIII.

POst omnes verò candidissimi exércitus Regina, dum Principi Hunnôrū in matrimónium consentire nollet, ictu sagittæ transverberáta, super nóbilem comitum suarum acérvum, velut cæléste margaritū córruit. ℟. Prudētes virgines.

In tertio Nocturno Homilia in Evangel. de decem Virginibus.

DIE XII. NOVEMBRIS.

In Festo SS. Benedicti, Ioannis, Matthæi, Isaaci, atq; Christini, quinq; fratrum Martyr. Duplex.

Ad Vesperas Antiphona. Omnes Sancti. *cum reliquis Antiph. & Psalmi de Communi plurimorum Martyrum.*

ORATIO.

SAnctôrum nos, quæsumus Dómine Mártyrum tuôrum, Benedicti, Ioannis, Matthæi, Isáaci, atq; Christini gloriosa

rióſa hodiérna die trophæa lætificent, quátenùs eòrum interventióne, ad illam perveniámus hereditátem, in qua ijdem felices Angelórum cœtibus aggregáti, tuæ ſemper Maieſtátis perfruúntur ineffábili claritáte. Per Dominum noſtrum.

In primo Noct. Lectiones de ſcript. curr.

In ſecundo Nocturno Lectio V.

BEnedictus, Ioannes, Matthæus, Iſaac, & Chriſtinus fratres eremitæ Polóni, poſt Epiſcopi Adalberti, cuius erant peregrinatiónis cómites, necem, à Pruſſis multis contumelijs divexati, & Pruſſiæ finibus eiécti, in maiôrem Polóniam rediérũt. Et quò expeditiús humána contemnerent & cæleſtia ſpectárent, in vaſtam ſolitúdinem apud Kaſimiriã ſe recepérunt: ibiq; caſis, quæ ſingulos caperent, ſtraménto ædificátis, non extraneórum tantum, ſed mutuam étiam conſuetúdinem fugiébant. Mirum Dei viris inerat abſtinéntiæ ſtúdium, cum áliqui eórum, ſemel dúntaxat, álij, qui pauló tenuióris erant valetúdinis, bis in hebdómada olèribus & aqua, pane nonnúnquam adhibito, ſe reficerent. De qua auſteritáte victus, toto vitæ ſuæ tèmpore præterquam die ſacratiſſimo Paſchæ, quoad vixérunt, nihil remittébant; véſtibus, quas é ſetis, equórum ſibi confécerant, conténti. Quies non ſtratis mollióribus accerſita, ſed ſi quid dandum fuerat feſſis corpóribus, humi iacéntes, lápidem capitibus ſubijciébant. ℟. Sancti tui.

Lectio VI.

TAnta autem erat ſanctitatis eórum fama, ut Boleſlaus Chabrus pius & ſanctus, iſq; primus Polonórum Rex, præſens eos accéderet eorum oratiónibus, ſe & ſuum regnum commendaret, grandiq; pecúnia oblata, liberáliter & régiè ſanctos donáret. Sed beáti viri poſt aurum non abeúntes, nec ullam in pecúniæ theſauris reponéntes ſpem, ut qui pro Chriſti nómine renuntiáſſent omnibus, è veſtigio argentum regi, ut réferat Barnabas, unus ex ſócijs conſtituunt. Quód dum fit, ecce graſſatóres, qui cognóverant municè à rege donatos, príma noctis vigilia adſunt: ſanctos fratres in Dei láudibus ópprimunt; extra caſas prótrahunt: gládios inténtant. Ferenda vobis quamcumq; impoſuérimus fortúna eſt; niſi quidquid ubicumque locórum argenti recónditum eſt, noſtrum illicó fúerit, minitántur. Quare aut pecúniam ultrò expónite, vel ſi moramini, vitam cum ſanguine profúndite. Sancti multis obteſtatiónibus, regi eſſe reportátam, confirmant; quin étiam tuguriola ut excutiantur, poteſtatem dant. ℟. Verbera carnificum.

Lectio VII.

SÆva auri cupiditas, ubi nihil minis extórquet, réliquum ſpei tollendæ pecúniæ in verbéribus & ſupplicijs repónit. Deligántur fratres ſancti ad palum, ignibus ad látera admótis exurúntur: deinde circa rotarum vertiginem adſtricti diutiſſimè verberantur: tota nox in crudeliſſima paupertatis ſanctorum, & innocentiæ ſupplicia expenditur. Deniq; cùm omnes iam artes potiéndi argénti tentátæ eſſent, nec ſucceſſiſſet; ne quid inauſum de concépta crudelitate relinqueretur ab ijſdem latrónibus anno ſalútis humánæ, milléſimo quinto, pridiè Idus Novémbris, in Dei láudibus conſtantiſſimè permanéntes trucidantur. ℟. Tanquam aurum.

Lectio VIII.

BOleſlàus nece Sanctórum innocénti cògnita, eádem gratiam, quam præbúerat vivis, ſervavit & mortuis: qui beatórum fratrum córpora honorificentiſſima ſepultúra Kaſimiriæ in maióri Polónia condidit. Bárnabas ſuperſtes in

erémum

erêmum revérsus, vitæ fratrum suórum æmulus, assiduis orationibus, vigilijs, ieiuniisq; addictus, paulo post sancto fine quiêvit: & ipse pij Regis mandato ad fratres suós appósitus, ut quibus in cæléſti patria esset coniunctus, in terris eódem túmulo cum eis cónditus quiesceret. ℟. Certamen magnum.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelij secundum Lucam. Lectio IX.

IN illo témpore: Dixit Iesus discipulis suis: Atténdite à ferménto Pharisæorum, quod est hypócrisis. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Lucam. cap. 52.

DE hoc ferménto Apóstolus præcipit: Itaq; epulêmur, non in ferménto véteri neque in ferménto malitiæ & nequitiæ, sed in ázymis sinceritatis & veritatis. Nam sicut módicum ferméntum totam farinæ, cui inijcitur, massam corrumpit, universámq; mox conspersiônem suo sapóre commaculat: sic nimirùm simulátio, cuius semel ánimum imbúerit, tota virtûtum sinceritáte & veritâte fraudabit. Est ergo sensus: Atténdite ne æmulémini simulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo & vestra virtus omnibus, & eôrum revelêtur hypócrisis. ℟. Propter testamentum.

Lectio X.

VErbum quod sequitur: Quoniam quæ in tenebris dixistis in lumine dicéntur: non solùm in fúturo, quando cuncta córdium abscóndita proferêtur ad lucem, sed & in præsenti témpore potest congruénter áccipi: quóniam quæ inter ténebras quondam pressurarũ carcerúmq; umbras vel locúti vel passi sunt Apostoli, nunc clarificáta per orbem Ecclésia, le ctis eôrum áctibus públicè prædicantur. ℟. Hæc est vera fratérnitas.

Lectio XI.

NE terreámini ab his qui occidunt corpus. Si persecutóres Sanctôrũ, occisis corpóribus non habent ámpliùs quid contra illos agant; ergo supervacua furunt insánia, qui mórtua Martyrum membra feris avibusq; discerpénda proijciunt: cum nequaquam omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitando vivificet, obsistere possint. ℟. Córpora sanctôrũ.

Lectio XII.

DVo autem sunt génera persecutórum: unum palam sæviéntium, álterum fictè fraudulenterq; blandiéntium. Contra utrumque nos munire atq; instítúere volens Salvator, & supra ab hypócrisi Pharisæôrum atténdere, & hic à carnificum cæde præcipit non timêre: quia videlicet post mortem nec horum crudélitas, nec illôrum váleat simulátio durare. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutissima, inquit, animália, & quæ quólibet per aêra feruntur volatilia, Deus oblivisci non potest; vos qui ad imaginem facti estis Creatôris, non debêtis terréri ab his, qui occidunt corpus: quia qui irrationabilia animália gubérnat, rationabilia curáre non désinit. ℟. Iustorum animæ.

Sequentia Sancti Evangelij secundum Lucam. Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Iesus discipulis suis: Atténdite à ferménto Pharisæórum, quod est hypócrisis. Nihil autem opértum est, quod non revelétur neq; absconditũ, quod non sciatur. Quoniam quæ in ténebris dixistis, in lúmine dicéntur: & quod in aurem locúti estis in cubiculis, prædicábitur in tectis. Dico autem vobis amicis meis: Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus, & post hæc non habent ámpliùs quid faciant. Osténdam autem vobis quem timeátis; timéte eum qui postquam occiderit corpus, habet potestatem mittere in ge-

in géhennam. Itaq; dico vobis, hunc timéte. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio, & unus ex illis non est in obliviône coram Deo: Sed & capilli cápitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timêre: multis passéribus pluris estis vos. Dico autem vobis: Omnis, quicunq; conféssus fúerit me coram homínibus, & Filius hóminis confitébitur illum coram Angelis Dei.

Oratio. Sanctorum nos, quæsumus.

Vesperæ de Omnibus Sanctis Monachis cum Commemor. Sanctorum Martyrum.

DIE XIX. NOVEMBRIS.

In Festo Sanctæ Elisabeth Viduæ Duplex.

Omnia de Communi nec Virginũ nec Martyrum, exceptis his quæ habentur propria.

ORATIO.

TVôrum corda fidélium, Deus miserátor illústra; & Beatæ Elisabeth précibus gloriósis, fac nos prospera mundi despicere, & cælesti semper consolatiône gaudêre. Per Dominũ nostrum.

Commemoratio S. Pontiani Papæ & Mart. Antoph. Iste sãctus. ℣. Gloria & honôre. *Oratio.* Infirmitatẽ. *de comm. unius Mart.*

In secundo Nocturno.

Lectio V.

ELISABETH Andreæ Regis Hungáriæ filia, ab infantia Deum timêre cœpit, & crescens ætate, crevit étiam devotióne. Hæc póstea Ludovico Langrávio Turingiæ in coniugem copulata, etsi ea quæ sui viri erant curâret, non minus quæ Dei sunt, sédula exequebatur. Noctúrno namq; témpore, à latere viri súrgens, orationibus & genu flexiónibus occupabatur, sicq; dum esset vir in accúbitu suo, nardus eius dabat sanctitatis odôrem. Et licet extériùs induerêtur regálibus, ne terréni viri óculos offéndere viderétur, intériùs tamen sub cilicij tégmine cæléstem sponsum gerêbat abscônditum. Diebus singulis pietatis officio dédita, viduis, pupillis, ægrótis, cárcerum inclúsis ergástulis, & egentibus singulis singulária subventiônis remédia subministrábat. Cuiusdam étiam páuperis, gravi cápitis languôre corrépti, quasi filij curam gerens, capillos eius manu tondébat própria, caput frequénter in pomárij secréto lavans, ut óculos fúgeret ancillarum. Cùm Teutóniam gravis urgêret inédia, caprâta viri abséntia domus suæ fruménta egéntibus erogavit. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

POstquam autem à lege viri solúta est, depósitis glóriæ sæculáris exuvijs, órdinem Pœnitentium Beáti Francisci ingressa, vilis túnicæ decóre vestitur; ac divitiarum contempta iactántia, & generositáte paréntũ, nobilissimis orta natálibus, se mundo fecit ignobilem, ut nobilitarétur in cælis: pro coróna suscipiens cinerem & cilicium pro fascia pectorâli Pallébant ora ieiúnijs, abstinentiæ tenuitáte conf écta: & iam mártyrem adhuc vivéntem caro præmórtua testabatur. Dum autem die quadam defixis in cælum oculis contemplatiôni vacaret, ut quasi de humánæ conversatiônis consórtio viderétur abstrácta; Dei Filium dulcem IESUM ad se inclinatum cælis paténtibus vidit, inter ália sibi consolatiônis leniménta dicéntem: Si tu vis esse mecum, ego ero tecum, & à te nullátenùs separâbor. ℟. Dilexisti iustitiam.

Lectio VII.

TVnc súmptibus próprijs nóbile hospitale construxit ampla possesiône dotatum; suaq; pretiósa monilia, & grãdem pecúniæ quantitatem eidem loco liberáliter est largita. Inquo recéptam multitúdinem corporáli visitábat obséquio, affluenter êis necessaria subministrans, pedes eôrum & capita incredibili

huma-

humanitàte lavándo, & leprosórum ulcera étiam aspectu horribilia cápitis sui velo mundándo. Deinde propinquórum destitûta suffragio, castris & possessiónibus cæteris spoliátur. Sed ipsa miseratiónis sólitæ non oblita, lanam manibus operabatur & linum, de sui labôris impéndio nudos páuperum húmeros vestitûra. ℟. Fallax gratia

Lectio VIII.

CVmque in his ac plúrimis álijs sanctis opéribus usq; ad finem vitæ perseveráßet, doméfticis suis prædicens óbitum suum, Deo spiritum réddidit anno Dómini millésimo ducentésimo trigésimo primo, tertio décimo Kalendas Decémbris. Sacrum autem corpus ipsius, post sanctæ ánimæ separatiónem, statim cœpit plúrimis & maximis coruscare miráculis. Quibus auditis & certa fide compertis Dóminus Papa Gregorius Nonus eam Sanctôrum collégio annumerávit. Quam pulchra es.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium. Simile est regnum cælôrum thesauro abscóndito. *de Communi non Virginum.*

XII. *Lectio de S. Pontiano Papa & Martyre, & in Laudibus commemoratio.*

Dominica proxima post xiij. Novembris. B. STANISLAI KOSTKA Soc: IESV. Confessoris. *Duplex.*

Omnia de Communi Confeß. non Pontificis, donec aliter ab Vrbe statutum fuerit. Mißa. Os iusti. *Epist.* Iustus si morte. *Evang.* Sint lumbi. *Dicitur.* Credo.

DIE X. DECEMBRIS.

In Festo S. Barbaræ Virginis & Martyris. *Duplex.*

Omnia de Communi Virginum. Oratio. Deus qui inter cætera, &c.

Lectiones primi Nocturni de scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio V.

BArbara virgo Nicomediénsis, ob insignem córporis elegántiam, Dióscoro Patre nobilissimo viro in turrim inclusa, ab omnium óculis arcétur; ubi multa secum piè religiosèque meditáta, tanto Christiánæ religiónis amóre, & servándæ castitatis, exársit; ut non modo núptias à Patre oblatas respúerit, verùm etiam se Christū colére proféßa, nefárium idolôrum cultum magna libertâte perstrinxit. ℟. Propter veritatem.

Lectio VI.

DIoscorus ita filiæ verbis excánduit, ut eam Præsidi Marchiano, quod à propositó non desisteret, excruciandā tradiderit. Is illam primùm blanditijs, præmijs propósitis, & honóribus, ad patérnæ superstitiónis cultum est conatus addúcere. ℟. Dilexisti.

Lectio VII.

CVm verò à fidei constantia, nullis verbôrum dedúci posset illécebris; omnis tormentôrum acerbitas in eam convértitur: nervis enim búbulis gravissimè cæsa, in obscurissimum cárcerem detrúditur, ubi etsi omni humána ope destitúta, divinitùs tamen curáta fuit. ℟. Afferéntur.

Lectio VIII.

QVōd ubi senſérunt Christianæ fidei hostes, eo furôris atq; deméntiæ progréssi sunt, ut in eam, & cárceris maceratióne, & lámpadum adustióne, & mamillárum præcisióne suam omnem crudelitátē deprómpserint. Neq; tamen hisconténtus Dioscorus, paternæ charitatis prorsus oblitus, filiæ sua manu caput amputáre non dubitávit. Cuius ánima in cælum ad dúplicem Virginitatis & martyrij palmam evolavit. ℟. Prudéntes Virgines.

In tertio Nocturno.

Lectio IX.

Lectio Sancti Evangelij secundùm Matthaum. Cap 25.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parábolam hanc: Simile est regnum cælôrum decem Virginibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt ób viam sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

Hom. 17. in Matt. circa medium.

POst ingéntes labôres, post incrédibiles sudôres, & acérrimas pugnas, post trophæa quæ de naturæ rábie statuérunt resurgunt cum dedécore, & lampádibus eárum extinctis, terram aspiciéntes récedunt. Nihil sanè tenebrósiùs est, quam virginitas óleo carens; unde sic vulgó multi, immisericòrdes tenebrósos solent appellare. ℟. Hæc est Virgo sapiens.

Lectio X.

QVid igitur ex virginitâte lucrátæ sunt, quæ nec Sponsum quidem viderunt, nec saltem ad pulsandum usq; pervenérunt, sed terribile illud verbum audivére: Abite, nescio vos. Quod cùm ipse dixerit, nihil áliud quàm gehénna, & intolerábilis cruciátus relinquitur: imò verò etiam gehénna istud verbum gráviùs est; hoc verbum operántibus etiam iniquitatem dixit. ℟. Media nocte.

Lectio XI.

VIgilate, quia nescitis diem neque horam, Crebro id rêpetit, ut ignorántiam diei exitus ab hac vita utilem esse ostendat. Vbi sunt ergo, qui per totam vitam desidia torpescunt, & quando à nobis admonentur respondere non dúbitant, ómnia se pauperibus moriendi tempore relictûros: Audiant hæc verba, & emendent se, multi enim abeundi tempus expectantes, ita repentè rapti sunt, ut nec iniúngere suis quidquam potúerint. ℟. Induit me Dominus.

Lectio XII.

SEd hæc quidem parábola, eius eleêmosinæ grátia, quæ cum pecúnia conficitur, dicta est. Cur autem hæc parabola sponsum addúcit? ut videas, quantum virginibus afficitur Christus ijs, quæ sua pauperibus erogant: hæc enim & vera virginitas est: Nam & Paulus huic rei hanc descriptiónem attribuit dicens, innúpta solicita est de ijs, quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spiritu. ℟. Simile est regnum.

APPROBATIO.

OFFICIA Patronorũ Regni Poloniæ, olim laboriosè collecta, & nunc usui Fratrum Patrum sub Regula Sancti BENEDICTI religiosè viventiũ accommodata, ut Imprimantur permittit:

M. ANDREAS KUCHARSKI, S. Th. Doct: & Professor, Canonicus Cracoviensis eiusdéque Diœcesis Librorũ Censor. *mppr.*

14/89

DW 16/15/XII

600.–

400,–

V/811/2

16.11.16

440.–

Zalung